

TELLIJATELE

Ekspedeerija muutus kohtu silmis vedajaks

Ferroline Group käis viis aastat kohtus ja pidi lõpuks ise maksma transpordis kaduma läinud kauba eest. ►**Logistika**

KONJUNKTUUR

Murepilved töösturite pea kohalt hajumas

Katusetootja ASI Toode juhi **AIVO ROSENBERGI** sõnul valitseb tööstuses pessimismi asemel lootus, et juhtumas on midagi head. Aimust kinnitab konjunktuuriinstituut. ►**6**

Äripäev

AASTAT MAJANDUSLEHTE

Teisipäev, 28. jaanuar 2014
nr 18 (4912) **3 eurot**

↓ **EUR/USD**
1,3658

↑ **USD/EUR**
0,7322

↓ **EUR/SEK**
8,8057

↑ **NordPool**
42,21

↑ **Euribor**
0,404%

Osaline Google'i hiigeltehingus

► Skype'i asutaja Jaan Tallinn on üks esimesi investoreid tehisintellekti arendavas firmas, mille eest Google on valmis välja käima kuni pool miljardit dollarit ►**2,4-5**

FÜÜSIKAHARIDUSEGA investor Jaan Tallinn on huvitatud ettevõtmistest, mis puudutavad tehisintellekti loomist. FOTO: PRIIT SIMSON / DELFI / EESTI AJALEHED

VÄLISKAPITAL

Kliendid meelitasid Soome firma Eestisse

Soome metalliettevõtte Ojala Group tõi tegevuse Eestisse. Põhjus pole mitte väiksemad palga- ja tootmiskulud, vaid siia olid kolunud firma kliendid, kellele taheti lähedal olla. ►**8**

PANGANDUS

Maaailma mõjukaima panga uus juht alustab

USA Föderaalreservi juht Ben Bernanke annab ametikoha üle Janet Yellenile. Uus juht saab päranduseks jäljed liiga lõdvast rahanduspoliitikast ja peab muretsema madala inflatsiooni pärast. ►**10-11**

INVESTOR

Balti börsifirmadel on raske kasumit hoida

Baltimaade börsil puhub vastu tuul, mis muudab ettevõttele keeruliseks häid tulemusi näidata. Suurt langust näevad analüütikud Arcole, langus võib kimbutada ka Merkot ja Tallinki. ►**20-21**

KOLUMN

„Biomassi ekspordi asemel tuleks väheväärtslik puit suunata Eestis energia tootmisse.“

Maailma Energeetikanõukogu Eesti rahvuskomitee peasekretär Mihkel Härm selgitab, miks on tähtis biomassi, maagaasi ja põlevkivi kasutamine. ►**18**

TEGIJA

Jaan Tallinn

väetas õiget idu- ja edufirmat

Arvatavasti on mõnelgi Eesti või muu maailma nutikal idufirmal peagi loota rahasüsti Skype'i arendajalt Jaan Tallinnalt.

Nimelt ostab otsingumootor Google tehisintellekti arendava firma DeepMind Technologies Ltd, mille üks nõustajaid, investoreid ning seeläbi ka müügi-

tehingust kasu saajaid on Jaan Tallinn. Kuigi osalised tehingut ja selle hinda (veel) ei kommentee- ri, käib suurteingu puhul jutt ilmselt kokku sada- dest miljonitest eurodest, millest osa leiab kindlasti Tallinna kaudu rakendust mõnes uues idufir- mas.

TÄNA ÄRIPÄEVA VEEBIS

Kas vanem ettevõtte maksab paremini makse?

Mida ütleb statistika Eesti ettevõtluskeskkonna kohta? Millised muutused on toimunud ettevõtete maksekäitumi- ses aasta jooksul? Seda ja kõike muud ettevõtete maksekäi- tumise kohta nii tegevusalade, vanuse kui ka suuruse kau- pa saab teada täna Äripäeva veebi jälgides. Loe uudiseid Krediidinfo pressibriifingult aadressil www.aripaev.ee.

PRESSIBRIIFINGUL
tõlgendab statis-
tikat Krediidinfo
ASi asedirektor
Alar Jäger.

PÄEVA FAKT

8,1

TERAVATT-TUNDI moodustas Eesti elektritarbimine kokku 2013. aastal. Aasta varasemaga võrreldes vähenes see ühe protsendi. Eesti elektritoodang aga kasvas 2013. aastal 11 protsenti, 11,7 teravatt-tunnini.

TSITAAT

„**Riigikogu kummitempliks muutumine algaski nn tegeliku töö raskuspunkti nihkumisest komisjonidesse, mistõttu parlament lakkas olemast debattide pidamise paik.**

Äripäeva juhtkiri, 27.01.2014

TÄPSUSTUS

Eilse Äripäeva juhtkirjas nimetatud erakonnaseaduse muu- datus, mis läinud aasta lõpul välja pakuti, oleks andnud ette- võtetele õiguse rahastada parteisid kuni 100 000 euroga.

HOMME

Kuidas tagavad ehitusettevõtjad töövõtu- lepingute vettpidavuse?

LOE ÄRIPAEVAST

Statoil Fuel & Retail Eesti ASI KLIENDIKAARDILEPINGU üldtingimuste muutmine

Statoil Fuel & Retail Eesti AS (registrikood: 10180925, registrisse kantud aad- ress: A. H. Tammsaare tee 47, 11316 Tallinn) teatab, et alates 1. märtsist 2014 jõustuvad kõikide Statoil Fuel & Retail Eesti ASI lepinguliste klientide suhtes uued kliendikaardilepingu üldtingimused.

Käesolev üldtingimuste muudatus puudutab kõiki kehtivaid kliendikaardilepin- guid, mille alusel kasutatakse Statoil Fuel & Retail Eesti ASI deebetkaarte või kohalikke ja/või rahvusvahelisi krediitkaarte. Üldtingimuste muudatuse tegemise õigus ning nendest teavitamise viis on sätestatud Statoil Fuel & Retail Eesti ASI kehtivates üldtingimustes.

Uute üldtingimustega on võimalik tutvuda Statoil Fuel & Retail Eesti ASI kodulehel www.statoil.ee/yldtingimused

VÕLGLASED SOOMES?

Kiirhagiavalduste esitamine tasumata arvete alusel. Nõustamine eesti keeles.

Mauren OÜ Seppo Maunula
info tel 55 64 64 74, seppo@mauren.ee

teenuste rubriigi standardreklaam
42x26 mm hinnaga 15€

Reklaami tellimine:
reklaam@aripaev.ee
Tel 667 0105 • faks 667 0200

JUHTKIRI

Betoon on küll kallis, aga maksavad säravad ideed

Üleilmne otsingumootor Google ostab väidetavalt vä- hemalt 400 miljoni dollari eest tehisintellekti arendava firma DeepMind Technolo- gies Ltd, mille üks investoreid ja nõustajaid on Skype'i arendaja Jaan Tallinn. Sotsiaal- meedias räägitakse koguni enam kui 500 mil- joni dollari suurusest hinnast.

Toimetuse hinnangul näitab see tehing taas ilmekalt, et tulevikku suunatud ideed eest ollakse tänapäeva maailmas valmista maksma isegi esmapilgul ulmelisi summasid. Et suur- tehing on otsapidi seotud Jaan Tallinna kaudu ka Eestiga, innustab see usutavasti veel enam ka siinseid idufirmasid.

Eestile sobiv mudel. On selge, et n-õ tava- pärase tootmiseta hakkama ei saa ja pole va- jagi. Samas näitab meie idufirmade tegevus, et Eesti-sugusele väikesele riigile sobib väga hästi, kui edu saavutamiseks ei pea suurt hul- ka kapitaliinvesteeringuid panema betooni ja seadmetesse, lõõma massiga. Tänapäeval pii- sab maailmas läbilöömiseks piltlikult öeldes lihtsast katusealusest, lauast, toolist ja arvut- ist. Ning kui seal arendatav tavainimese jaoks kaugeks jääb – kui paljud meist siis ikka os- kavad kohe selgitada, mida kujutavad endast universaalsed iseõppivad algoritmiraakendu- sed –, siis väärt idee puhul jõuab teave kind- lasti lõpuks ikka asjatundjateni, kes oskavad seda vääriliselt hinnata.

Kallist “betoonist” sõltumatus annab ees- kätt just IT idufirmadele võimaluse suure- maks riskimiseks, isegi suuremaks ebaõnnes- tumiseks. Kui ikka Kreenholmi-taoline suur vabrik kusagil seisma jääb, siis on seda ümber profileerida ja uuesti käima panna küllalt- ki keerukas. Idufirmal aga võib olla ühekorra- ga töös olla kümneid või sadu ideid, neid võib kogu aeg tulla ja minna.

„**Tulevikku suunatud idee eest ollakse tänapäeva maailmas valmis maksma esmapil- gul ulme- lisi sum- masid.**

Mõnikord me kindlasti pakume Eesti rolli- ga IT-maailmas üle, kuid on selge, et selles nu- tivate ideede võidujooksus on Eestit märga- tud, et oleme vähemasti võrdne võrdsete seas. Ning seda mitte ainult loojate ja arendajate- na, vaid ka investoritena suudetakse rahvus- vahelises vees suuri kalu püüda. Isegi kui lõplikult õnneks läheb vaid väike osa riski- investeeringutest, võib kasu olla – nagu Deep- Mindi puhul – väga suur.

Lõviosa meie idufirmadest on oma nutika toote või teenuseni jõudnud omal käel ja ra- hakotil. Siin kerkib taas küsimus, kas Eestis sellist EASI kaudu käivat ettevõtlustoetuste ja- gamise süsteemi üldse vaja on, kui sisuliselt toetatakse n-õ eelmise põlvkonna ettevõtlus- mudelit. Idufirmade asutajad vaevalt nüüd küll väga EASI või isegi pankade uksi raha saa- miseks kulutavad. Vähemasti ITs tundub siin- kandis rohkem või vähem ingellikke riski- investoreid ringi hõljuvat omajagu.

Investeering töötajatesse. Eilses Äripäe- vas pani Smart Valley OÜ juht Rainer Aunpu ette, et ettevõtjad vaataksid oma firma palga- kulu mitte kuluna, vaid investeeringuna töö- tajatesse. Idufirmade puhul on selline suhtu- mine end õigustanud. Idufirma suurim vara on kindlasti inimesed, sest kust mujalt need ideedki pärit on kui inimeste peadest.

Teisalt on ettevõtjale suur väljakutse, kui- das oma töötajaid motiveerida, et need mõn- da muusse firmasse ei jalutaks. Ühiskonna kui terviku jaoks pole ehk laias laastus vahet, kes nutika idee lõpuks realiseerib, aga konkreet- se ettevõtja jaoks võib olla tegu väga suure või- du või kaotusega.

Loe Äripäevast

KAANELUGU “Google ostab Jaan Tallinna osalu- sega idu” tänases lehes lk 4-5

ILLUSTRATSIOON: ANTI VEERMAA

Usaldus, mis kestab

Alguses vajad Sa õige vähe – vaid üht sahtlit oma asjade jaoks. Siis juba oma tuba, seejärel korterit ja maja ning siis ... jälle väiksemat elamist. Miks mitte leida see kõik koos maakleriga, kellega sooviksid jagada oma elu kõiki kinnisvaraküsimusi? Domus Kinnisvara maaklerid pingutavad, et võita ja hoida Sinu usaldust. Kogu eluks.

Domus tähendab ladina keeles nii peret kui ka maja. Tänu oma professionaalsusele ja pühendunud tööle on Domus Kinnisvara tõusnud Eesti suuremate kinnisvarabüroode hulka. Me aitame era- ja ärikliente oma seitsmes esinduses üle terve Eesti.

Tere tulemast: www.domuskinnisvara.ee

ÄRIPÄEV 28. jaanuar 2014

toimetaja Anu Jõgi, tel 667 0111, e-post toimetajad@aripaev.ee

» **Ahti Heinla: DeepMind tegeleb masinõppega, mille kasutamiseks peab olema palju andmeid. Google'il on maailma suurim andmehulk, võib-olla NSA järel. Match made in heaven.**

Üks Skype'i asutajatest Google'i ja DeepMindi tehingust

TEHNOLOOGIA

Google ostab Jaan Tallinna osalusega idu. Hiigeltehing

INVESTOR Jaan Tallinn investeeris ühena esimestest firmasse, mille vastu gigant Google palavat huvi tunneb.

FOTO: PRIIT SIMSON/ DELFI/ EESTI AJALEHED

KADRI PÖLENDIK
kadri.polendik@aripaev.ee

Tehisintellekti arendav DeepMind Technologies Ltd, kuhu ühena esimestest investeeris Eesti investor ja Skype'i üks asutajaid Jaan Tallinn, on spekulatsioonide kohaselt Google'i jaoks väärt üle poole miljardi dollari.

DeepMindi vastu tundis huvi lisaks Google'ile ka suhtlusvõrgustik Facebook, millega peeti samuti müügikõnelusi, aga need katkesid teadmata põhjustel 2012. aasta detsembris.

Tehnoloogiaudiste leheküljel Re/code kirjutas pühapäeval esimesena võimalikust tehingust ja sai Google'i esindajalt kinnituse, et tehing tõesti toimub, kuid selle suurstuurt ei ole veel saladuses. Erinevate hinnangute kohaselt maksab Google tehisintellekti arendaja eest 400–500 miljonit dollarit (292–365 miljonit eurot).

DeepMindi ühena esimestest investeerinud Jaan Tallinn jäi eile Äripäevale vastates kidakeelseks, märkides vaid, et tal ei ole õigust tehinguga seonduvat kommenteerida. Ka ei saanud ta öelda, kui suur on tema osalus ettevõttes.

Riskikapitalist Allan Martinson pakkus, et tõenäoliselt oli Tallinna osalus üsna pisike, just see-

tõttu, et ta sisenes ettevõttesse väga varajases staadiumis. IT-ettevõtja Jüri Kaljundi sõnul võivad ingelinvesteeringud olla väga väikesed, mõnikord aga väga suured.

Kuldaväärt töötajad. Miks pani DeepMind kaks suurt korporatsiooni enda pärast võitlema, nii et summad küündisid lõpuks poole miljardi dollarini? Kaljundi sõnul ei ostate mitte niivõrd ettevõtet, kui võrd selle taga olevaid inimesi. DeepMindi ühte asutajat Demis Hassabist on interneti-avarustes tituleeritud üheks maailma parimaks arvutimängijaks, nooreks malegeeniuseks, kes on nüüdseks neuroteadlane.

DeepMindi tegevusest ei ole kuigi palju teada peale selle, et ettevõtte loob universaalseid iseõppivaid algoritmikendusi. Ettevõtte on internetis vaid firmat väga lühidalt tutvustav koduleht, kus otsitakse endaga liituma talendikaid inimesi.

Re/code'i andmetel ei ole DeepMind küll tuttav nimi, kuid tehisintellekti arendamisega seotud ringkondades kirjeldatakse ettevõtet kui muljet avaldavat tegijat, kes on massiliselt inimesi palganud. Ühe allika järgi on DeepMindi meeskonnas vähemalt 50 inimest ja ettevõtte on saanud rohkem kui 50 miljoni dollari (37 miljoni euro) eest investeeringuid.

Kaljundi viitas, et Tallinn on seni olnud huvitatud just sellist tüüpi ettevõtmistest, mis puudutavad tehisintellekti loomist. Nii annetas ta 2010. aas-

» Kes on kes Jaan Tallinn

SÜNDINUD 14. veebruaril 1972 Tallinnas
BAKALAUREUSEKRAAD Tartu Ülikoolist teoreetilise füüsika erialal

OLNUD tarkvaraarendaja ettevõtetes Bluemoon Interactive, Everyday.com, Kazaa, Joltid üks Bluemooni, Kazaa, Skype'i ja MetaMedi asutajatest

INVESTEERIMISETTEVÕTTE Ambient Sound Investments partner koos kolme Skype'i asutaja Toivo Annuse, Ahti Heinla ja Priit Kasesaluga

EESTI presidendi mõttekoja liige
CAMBRIDGE'I ülikooli juures asuva eksistentsiaalse riski uuriva keskuse (CSER) üks asutajaid

» Mis on mis DeepMind

ASUTATUD: 2012. aastal

ASUTAJAD: Demis Hassabis, Mustafa Suleyman ja Shane Legg

TEGEVUSALA: tehisintellekti arendamine

SUUREMAD INVESTORID: Hongkongis asuv riskikapitalifirma Horizons Ventures ja San Franciscos baseeruv riskikapitaliinvesteeringutega tegelev Founders Fund

ASUKOHT: London, Suurbritannia

TÖÖTAJAJAID: 75 (hinnanguliselt)

100 000

dollarit (ca 1,2 miljonit krooni) annetas Jaan Tallinn 2010. aastal Singulaarsuse Tehisintellekti Instituudile, mis on loodud selleks, et valmistada hetkeks, mil tehisintellekt jõuab inimintellektile järele.

3,2

miljardi dollariga ostis Google paar nädalat tagasi nutikate termostaatide ja suitsuandurite tootja Nest Labs, mille asutaja on üks iPodi loojaid Tony Fadell.

Ä **Kommentaar** **Google ostab kokku tehnikamehi**

AHTI HEINLA
üks Skype'i asutajatest, investor

Firmasid ostetakse, mitte ei müüda – eriti selliste summade eest. Seega oli huvi kindlasti Google'i poolel. DeepMindis on koos Euroopa tehisintellekti arendajate koorekiht. Google omakorda on tehnikameeste juhitud firma – erinevalt enamikust suurfirmadest, mida juhivad äriinimesed –, mis on huviline ostma kokku kõiki tarku tehnikamehi, eriti neid, kes arendavad radikaalseid tulevikutehnoloogiasid, nagu näiteks DeepMind. DeepMind tegeleb masinõppega, mis on väga võimas vahend, kuid selle kasutamiseks peab olema palju andmeid, mille pealt õppida. Google'il on maailma suurim andmehulk (võib-olla NSA järel). *Match made in heaven* (tävas sõlmitud liit).

Kellelgi on seda ettevõtet väga vaja

ALLAN MARTINSON
riskinvestor

Ma arvan, et see ettevõtte ei otsinud endale ostjat, vaid ta otsiti üles. Nii palju, kui ma tean selliste asjade juhtumisest maailmas, siis 99% oli see huvi Google'i poolt. Ei ole ühtegi põhjust, mispärast see ettevõtte pidi ise väga trügima kuhugi. Ostuhind on selline, mis viitab väga suurele ostuhuvile. Kui on 70 töötajaga ettevõtte, mis on hinnatud 400–500 miljoni peale – kui see number nüüd tõsine on – ja ilmselt ei ole sel ettevõttel väga suur käive, siis järelikult on kellelgi seda väga vaja. On makstud tublit hinda tema teadmiste ja inimeste eest. See on kindlasti väga suur asi.

Valdkonnas, millega Tallinn on tegelenud, on tähtis, et kõiki tehnoloogiasid, mida me loome, kasutatakse inimeste hüvanguks.

IT-ettevõtja Jüri Kaljundi

tal 100 000 dollarit (tol ajal ca 1,2 miljonit krooni) Singulaarsuse Tehisintellekti Instituudile, mis on loodud selleks, et valmistada hetkeks, mil tehisintellekt jõuab inimintellektile järele.

Lisaks asutas Tallinn eelmisel aastal koos teadlase Martin Reesi ja filosoofi Huw Price'iga Cambridge'i ülikooli juurde eksistentsiaalse riski uuringute keskuse, kus lähenetakse teaduslikult probleemidele, kuidas võib erinevate tehisintellektide loomine mõjutada inimese kui liigi väljasuremist.

Kõigepealt eetika paika. Ka Google'i-DeepMind'i tehingu tulemusena on tehnoloogiaväljaande The Information andmetel loomisest Google'i eetikanõukogu, mis valvaks, et tehnoloogiat kasutatakse headel eesmärkidel. Kaljundi sõnul on see üks tehingu olulisemaid aspekte. "Selles valdkonnas, millega Tallinn on tegelenud, on hästi tähtis, et kõiki tehnoloogiasid, mida me täna loome, kasutatakse inimeste hüvanguks, mitte kahju tekitamiseks," ütles Kaljundi.

Google on viimastel aastatel kasvatanud oma tähelepanu tehisintellektidele, tegeledes isejuhitavate autode ja robotite projektidega.

2012. aastal palkas Google enda ridadesse Ray Kurzweili, kes on valdkonna üks säravamaid tähti. Mullu mais teatas börsifirma koostööst NASA ning mitme ülikooliga Quantum Artificial Intelligence labori loomisest.

KAANEL 5

EAS kutsub ettevõtteid osalema rahvusvahelisel elektroonikaelementide, – süsteemide ja –komponentide erialamessil

electronica 2014

11.-14. november 2014, Münchenis.
www.electronica.de

Ühisstendile ootame kodumaiseid elektroonikatööstuse ettevõtteid ja elektroonika tootmiseks vajaminevate seadmete valmistajaid.

Ühisstend asub hallis B1 (Electronic Manufacturing Services).

Ühisstendil osalejate arv on piiratud.

Osalustasu ettevõtte kohta on 1200€ (KM-ga).

Osalemissoovist palume teatada hiljemalt 28. veebruaril 2014.

Lisainfo ja registreerumine:

Karin Alliksaar
EASi ekspordidivisjon
Tel 627 9350
Karin.Alliksaar@eas.ee
www.eas.ee/messid

Koos loome tulevikku

KONFERA JA ADVOKAADIBÜROO ENTSIK & PARTNERID KOOLITUS

ENTSIK | PARTNERS

KONFERA

Lektor: vandeadvokaat
Marko Mehilane,
advokaadibüroo
Entsik & Partnerid partner

Uuemat riigihangetes

- 1. jaanuaril jõustunud riigihankeseaduse muudatused. Milliseid muutusi toob lähitulevik?
- Sõlmaprobleeme igapäevasest praktikast hankijale ja pakkujale
- Kvalifitseerumiseks teise isiku kasutamine
- Levinud vead hanketeates ja hankedokumentides
- Esitamata jäänud dokumentide hilisem lisamine. Milliseid puudusi võib hankija aktsepteerida?
- Ettevõtja õiguste kaitse riigihankes
- Hankeleping, selle muutmine ja täitmine
- Olulised uued lahendid VAKO ja kohtupraktikast

Seminar toimub 6. veebruaril kell 10.00–16.15 Tallinnas Original Sokos Hotel Viru konverentsikeskuses. Täpse päevakava leiata kodulehelt www.konfera.ee

Hind: 139 eurot (km-ga 166.80 eurot). Hind sisaldab koolitusmaterjale, lõunat ja kohvipause.

Täpsem info ja registreerimine www.konfera.ee või mob 512 3770

BAROMEETER

Tööstuse tuju paraneb. Ehitusel nina norus

KEN ROHELAAN
ken.rohelaan@aripaev.ee

Tööstusettevõtete kindlustunde indikaator on detsembriga võrreldes paranenud, kuid märke helgematest päevadest ei tunne veel kõik ettevõtjad.

Eesti Konjunkturiinstituudi (EKI) andmetel on aastases võrdluses teinud suurima hüppe paremuse poole tööstussektor.

“Suurema osa ettevõtete hinnangul on praegu tellimusi tavapäraselt,” ütles EKI direktor Marje Josing. “Järgneva kolme kuu jooksul oodatakse kerget toodangu mahu kasvu,” lisas ta. Ka eksporditellimuste olukord on Josingu teatel natuke parem kui mullu, kuid madalseisust pole veel üle saadud.

Josingu sõnul on kindlustunne suurem keemiatööstuse ja joogitööstuse ettevõtetes, raskem on turuolukord ehitusmaterjalide tööstuses, kus avaldab mõju ehituse väiksem nõudlus, ja ka sesoonsetel põhjustel plastitööstuses. Mööblitööstuses on praegune nõudlus küll Josingu ütluste järgi alla tavalise taseme, kuid samas nähakse ette, et olukord paraneb järgneval kolmel kuul ja ettevõtete kindlustunne on parem kui eelmisel aastal samal ajal.

Katuseid ja vihmaveesüsteeme tootva ASI Toode peadirektori Aivo Rosenbergi sõnul on tööstussektor seotud ekspordi väljavaadetega. “Kindlustunne on tekkinud, kuna enam ei räägita mingitest Hispaania-Itaalia kriisidest. Räägitakse, et valgus paistab tunneli lõpus ja põhjad on läbitud,” ütles

KATUSEID ja vihmaveesüsteeme tootva ASI Toode peadirektori Aivo Rosenbergi sõnul on seis lootusrikkam kui aasta eest. FOTO: VEIKO TÖKMAN

Rosenberg. Kui Kesk-Euroopa kriis läbi saab, peaks tema sõnul ettevõttel paremini minema.

“Täna on lootus või teadmine, et midagi hakkab juhtuma,” ütles Rosenberg. “Kui seda juttu on palju, ju siis tuleb ka tulemust. Aasta tagasi oli seda kindlasti vähem kui praegu, sealt ka optimism,” lisas ta. Firmajuhi sõnul pole ettevõttel praegu veel lepinguid laual, kuid juttude tasandil toimuv annab positiivset märki ja lootust.

Rosenbergi sõnul kasvas mullusega võrreldes ettevõtte tootmisvõimsus, kuna firma on tugevama kindlustunde tõttu julgem tootma väikese varuga. “Sellega kaasnes ka efektiivsuse kasv, mis on seotud investeringutega,” ütles ta.

Töötajate arvu poolelt näeb Rosenberg, et optimaalne inimeste arv on paika loksunud ning pigem on tööjõudu juurde vaja.

Elektrimootorite tootja Kolmeks Asi juhatuse esimehe Leho Haldna sõnul on tema töötajate arv praegu vastavuses tellimustega, kuid mõne inimese saaks veel juurde võtta. “Kuna meie peamised kliendid on maailma suurfirmit, siis meil olulist töötajate vähenemist ei tule. Selleks peaks maailmas midagi kapitaalselt muutuma,” ütles Haldna.

Masinaehituses nihkega. Kolmeks juht ei näe enda ettevõttes ette tellimuste seisu paranemist. “Masinaehituses oleme alati teistest sektoritest maas. Meile tuli eelmine kriis hiljem, mistõttu pole meil näha märke paranemisest,” lausub Haldna. Tema sõnul on kindlustunne mulluse aasta sama ajaga võrreldes veidi halvem, kuid sellegipoolest stabiilne. Firmajuhi teatel on ettevõttel praegu tööd vähe, mistõttu kipub efektiivsus langema. Haldna kinnitusele jõuaks Kolmeks rohkem teha, kui praegu tellitakse, sest tootmisvõimsust on üle. Ka ei näe ta lähema poole aasta jooksul toodangu mahu kasvu, mistõttu oleks samale tasemele jäämine 2014. aastal juba positiivne stsenaarium.

Ventilatsiooniseadmete tootja ETS Nordi juhatuse esimees Hanno Haamer ütleb, et ettevõtete kindlustunne on tugevnenud, sest Soomes nähakse veel kasvupotentsiaali, kuid sektoripõhine kindlustunne jääb väiksemaks. “Soomes oli ehitusturg mullu halvem, kuid me suutsime turuosa võtta juurde. Näeme, et teeme parema aasta kui mullu. Kui vaadata sektoripõhiselt, siis läheb kehvemini,” selgitas Haamer. Juhatuse esimehe sõnul on nende tootmisvõimsus praegu küllaldane, kuid vajadusel saaks minna ühe vahetuse pealt kuni kahe peale. Põhjanaanabrite juures kasvas ettevõtte tootmisvõimsus, kuna hiljuti ostis firma seal ühe tehase. “Aasta lõikes on kasvanud ka efektiivsus, teistmoodi ei ole võimalik ellu jääda,” ütles ETS Nordi juht. Tema sõnul plaanib firma tänava inimesi juurde võtta, kuna eeldatakse kasumi kasvu.

Teeninduses parem seis. Jaanuaris olid positiivse kindlustunde indikaatoriga kaubandus- ja teenindussektor. Josingu sõnul on kaubandusettevõtete ärikonjunktuur rahuldav, nii hindas 76% ettevõtete juhtidest. “13% juhtide hinnangul on olu-

Valmisfirmade müük, äri- ja mittetulundusühingute asutamine

Firma kätte 24H jooksul! Suur nimevallik

www.wasp.ee info@wasp.ee tel 677 0155 mob 51 12 061

Eesti Pank sulgeb maksesüsteemi ESTA

Eesti Pank sulgeb 31. jaanuaril oma jaemaksesüsteemi ESTA, mis vahendas viiendiku riigisestest maksetest.

Nii ESTA vahendusel tehtud pankadevaheliste maksete arv kui ka käive moodustavad viiendiku kõikidest Eesti maksetest. Kõikidest riigisestest maksetest (v.a kaardimaksed) tehti mullu neljandas kvartalis pangasiseselt 78% ja pankadevaheliselt 22%.

Pankadevaheliste ning pangasiseste maksete osakaalu jaotus ei ole viimase kolme aasta jooksul palju muutunud, teatas Eesti Pank.

Edaspidi liiguvad riigisestest pankadevahelised maksed üleeuroopalise EBA Clearingu hallatava süsteemi STEP2 kaudu, mistõttu muutuvad pankadevaheliste arvelduste tähtajad.

63%

moodustas kaardimaksete osakaal riigisestest maksetes mullu IV kvartalis.

Mullu neljandas kvartalis algatati kõikidest pankadevahelistest maksetest elektroonselt 99,6%. Sularahas algatati pangajooksul palju muutunud, teatas Eesti Pank.

Eesti elanike eelistatuim makseviis on endiselt kaardimakse, kinnitas Eesti Panga makse- ja arveldussüsteemide osakonna juhtivspetsialist Tiina Soosalu.

Eelistuselt teine makseviis on internetipanga maksekorraldus. Internetipanga maksekorraldused moodustasid neljandas kvartalis 21% riigisestest maksetest ning neid tehti päevas keskmiselt 210 000, mis on kümnendiku võrra enam kui aasta tagasi. “Internetipanga maksekorralduste osatähtsus kõikidest makseviisidest on viimase kolme aasta jooksul paari protsendi võrra vähenenud,” märkis Soosalu.

Eestlaste jaoks populaarsuselt kolmas sularahata makseviis on otsekorraldus. Mullu algas Eesti pankades üleminek otsekorralduselt e-arve püsimaksele, mis lõpeb 1. veebruaril.

2013. a viimases kvartalis oli otsekorralduste arv 42 600 ja e-arve püsimakse teenust kasutati 15 100 korral.

ÄRIPÄEV.EE

Isikud, kes ei täida kohustusi nõuetekohaselt:

Võlgniku nimi	Seotud isikud	Võlgniku nimi	Seotud isikud
Altepark OÜ	Nikolai Josiptšuk	Loitse Ehitused OÜ	Raivo Heinat
Arimaks Grupp OÜ	Ruslan Maksimov	Maahotel I Laitz OÜ	Sulo Muldia
Asmet Nord OÜ	Andrei Pavlov, Sergej Braim	Mariart OÜ	Juri Dunajev
Casa Blanca Club OÜ	Liis Koppel	N.W.T Investment OÜ	Kaspar Kraag
Criffin Technologies OÜ	Peeter Nieler	Pinnasetehnika OÜ	Heigo Soppe
Delve Ehitus OÜ	Marek Pöder	POISK OÜ	Konstantin Kuznetsov
Devor AS	Andres Sallo	Restoran Must Lammas OÜ	Marek Kala
Estonian Design Export OÜ	Lassi Juhani Nummi,	SVPK Projekt OÜ	Sergei Petrov
.....	Kalle Ilmari Karvonen	Tamatiin OÜ	Taivo Teeväli
HardCommit OÜ	Mari Vaino, Kati Vaino	Terasko Ehitus OÜ	Alari Sarjas, Toomas Mürsepp
Incrementum OÜ	Janne Antero Nuutinen	Tigma AS	Ivan Tafitšuk
Itmm OÜ	Indrek Taukar	TVT Group OÜ	Kaupo Kalle
JT Amale Fish OÜ	Juta Themas	Väätsa Plast OÜ	Aivar Lõhmus, Andrus Valdmaa

INKASSO / VÕLAREGISTER / NÕUETE OST / MEELDETULETUSKESKUS / ÕIGUSBÜROO / SÜVAMENETLUS

Julianus Inkasso OÜ • www.julianus.ee
Telefon +372 681 4400 • E-mail: inkasso@julianus.ee • A.Weizenbergi 20, 10150 Tallinn

Ä Mis on mis
Eesti peamised majandusnäitajad

SKP aastane kasv 2013. a III kv – 0,7%, maht jooksevhindades – 4,7 mld eurot
TÖÖTUSE MÄÄR 8% (III kv)
TARBIJAHINNAINDEKS – 1,4% (viimased 12 kuud)
EXPORT 1,06 mld eurot – seisuga nov 2013
IMPORT 1,15 mld eurot – seisuga nov 2013
KESKMINE BRUTOPALK 930 eurot (2013. a III kvartal)
MAKSUTULU 2013 – 5,1 mld eurot, aastane muutus 6,9%

”Räägitakse, et valgus paistab tunneli lõpus ja põhjad on läbitud.

ASi Toode peadirektor Aivo Rosenberg

kord hea ja 11% kurtis halva ärikonjunktuuri üle,” teatas Josing. EKI juhi teatel hindasid kõige halvemaks ärikonjunktuuri jaanuari algul garderoobi-kauplused, kes ei saanud sooja talve alguse taustal normaalselt talvekaupu müüa.

Teenindusettevõtete ärikonjunktuur on Josingu ütluste järgi natuke paremas seisus kui eelmise aasta algul – kindlustunne püsib hea ITs, kinnisvaras ja reklaamis.

“Hotellides on küll talvehooaja vaiksem hooaeg, kuid samas on konjunktuur natuke parem kui eelmise aasta algul,” selgitas EKI juht.

Ehituslepingute portfelli õhukeseks kulunud. Josingu sõnul püsib madalal tasemel ehitusettevõtete kindlustunne, samuti on õhemaks jäänud lepingute portfelli. “Jaanuaris on ettevõtetel lepinguid keskmiselt 2,9 kuuks. Nii väike tellimuste portfelli oli ettevõtetel viimati 2010. aasta lõpu-kuudel,” selgitas Josing. Tema teatel nimetab 73% ettevõtjaid olulisimaks käibe kasvu takistavaks teguriks vähest nõudlust.

Paraneva suuna võttis tarbijate kindlustunne. EKI juhi sõnul on tarbijate ootused oma pere ja riigi majandusolukorra arengute suhtes järgneva 12 kuu jooksul kriisijärgse perioodi optimistlikemad, kuid siiski on paljude perede eelarve hapras tasakaalus. “Suurim osa ehk 58% inimestest vastas, et kulutab kõik, mis teenib, 37% teatas jaanuaris säästmisest ja 5% elab kas varasemate säästude arvel või on võlgades. Majanduslikult mitte hakkama saavate inimeste osakaal on siiski natuke vähenenud,” selgitas Josing.

Tema teatel on tarbija hinnang oma rahanduslikule olukorrale jaanuaris parem pikaajalisest keskmisest.

Ä Tööstusbaromeeter
Lootusrikkaid mullusest enam

ettevõtete vastuste jagunemine protsentides			
	jaan 2013	dets 2013	jaan 2014
TOODANGU MAHT VIIMASE 3 KUU JOOKSUL			
suurenes	22,9	28,9	21,9
jäi samaks	40,8	46,2	42,4
vähenes	36,3	25,0	35,8
TELLIMUSED (NÕUDLUS) TOODANGULE PRAEGU			
üle tavalise	7,1	9,6	6,0
tavalised	60,3	58,3	70,0
alla tavalise	32,7	32,1	24,0
EKSPORTTELLIMUSED TOODANGULE PRAEGU			
üle tavalise	7,6	8,4	8,0
tavalised	56,3	59,4	65,7
alla tavalise	36,1	32,2	26,3
VALMISTOODETE VARUD PRAEGU			
liiga suured	6,8	8,9	7,1
piisavad	81,6	77,4	78,0
liiga väikesed	11,6	13,7	14,9
TOODANGU MAHT JÄRGNEVA 3 KUU JOOKSUL			
suureneb	20,7	15,0	28,1
jääb samaks	56,8	45,8	50,7
väheneb	22,6	39,2	21,2
TOODANGU MÜÜGIHINNAD JÄRGNEVA 3 KUU JOOKSUL			
tõusevad	25,2	13,6	16,1
jäävad samaks	69,7	72,1	75,8
langevad	5,2	14,3	8,1
TÖÖTAJATE ARV JÄRGNEVA 3 KUU JOOKSUL			
suureneb	11,5	7,7	8,6
jääb samaks	74,4	79,4	84,1
väheneb	14,1	12,9	7,3
TOODANGU KASVU PIIRAVAD PRAEGU			
mitte miski	13,2	-	15,4
ebapiisav nõudlus	71,7	-	65,8
tööjõu puudus	7,9	-	7,4
materjali/seadmete puudus	4,6	-	6,0
finantsprobleemid	0,0	-	4,0
muud	2,6	-	1,3
TOOTMISVÕIMSUSED ON PRAEGU			
enam kui küllaldased	30,1	-	25,7
küllaldased	55,6	-	64,2
mitte küllaldased	14,4	-	10,1
OLEMASOLEVAD TELLIMUSED TAGAVAD			
TOOTMISE			
kuu	2,8	-	3,5
EKSPORTTELLIMUSED JÄRGNEVA 3 KUU JOOKSUL			
suurenevad	23,6	-	23,7
jäävad samaks	54,3	-	64,0
vähenevad	22,1	-	12,2
TOOTMISVÕIMSUSTE RAKENDATUSE TASE PRAEGU			
%	68,3	-	70,3
KINDLUSTUNDE INDIKAATOR			
	-8	-14	-1
ALLIKAS: KONJUNKTUURIINSTITUUT			

Soome firmajuht: võtke eeskuju Eesti maksusüsteemist

Technopolis Plc juht Keith Silverang pöördus Soome valitsuse poole kirjaga, milles juhib tähelepanu mitmele ettevõtjate ees seisvale probleemile ning soovib muu hulgas eeskujuga võtta Eesti maksusüsteemist.

Ameeriklane Silverang on elanud Soomes juba aastaid, kirjutas Ilta-lehti. Silverangi hinnangul on Soome majandus olnud liigeses sõltuvuses Nokiast ning soomlased pole ka ise piisavalt ettevõtlikud, nende klaas on alati pooltühi. Ettevõtlikkuse kasvuks tuleks astuda radikaalseid samme, kinnitas Silverang.

Ahvatlev süsteem. Silverangi ettepanekul tuleks meelitada inimesi ettevõtjaks hakka-

ma Eesti eeskujul firmasse investeeritud kasumi tulumaksuvabastusega. Soome majanduse ergutamine tuleks Silverangi nägemuse kohaselt just kiiresti kasvavate, konkurentsivõimeliste ja innovaatiliste ettevõtete kaudu ning seetõttu tuleks teha soodustusi ka sellistele erainvestoritele, kes neisse firmadesse raha panevad.

Riik kulutab liigselt traditsioonilistele tootmisettevõtetele, nentis Silverang, soodustused peaksid olema suunatud hoopis kasvavatele firmadele.

Keith Silverang on Tallinnas Ülemiste City ärilinnakut arendava ASi Technopolis Ülemiste nõukogu esimees.

ÄRIPÄEV.EE

Kiirlaen muserdab

Mittetäieliku info põhjal on kiirlaenu tagasimaksmisega raskustesse sattunud inimesi vähemalt 50 000.

Eile riigikogu rahanduskomisjonile antud ülevaate kohaselt kasvas reguleerimata laenu- turu maht aastast 30%.

“Reguleerimata laenu- turu mahu märkimisväärne aastane kasv, maksehäires olevate kiirlaenu- nõtete suur üldarv ja kiirlaenu- de tõttu makseraskustes olevate inimeste hulk ei luba lahendustega viivitada,” ütles rahanduskomisjoni esimees Sven Sester (IRL).

“Jätkuvalt on päevakorras küsimused, et tarbijakrediidi taotlemisel oleksid seatud tingimused mõistlikkuse piires ja tagasimaksmised jõukohased. Senised nõuded nt laenu- taotle- jate maksevõime kontrollile on küll olnud vajalikud, kuid pole siiski andnud soovitud tulemu- si,” lisas ta.

Rahanduskomisjon jätkab kiirlaenu- dega seotud proble- mide käsitlemist.

ÄRIPÄEV.EE

TOITLUSTUS

Hesburger laieneb Türgisse

Hesburger avab peagi oma esimese restoranini Türgis Alanya lin- nas. Hesburgeri arendusjuhi leva Salmela sõnul tegeletakse iga päev aktiivselt keti arendamisega ning Türgi minekul sai otsustavaks aina kasvav reisihiimuliste Hesburgeri sõprade arv. Kokku on maailmas praeguseks avatud 403 Hesburgeri restoran, lisaks Baltimaadele ka Skandinaavias, Venemaal, Ukrainas ja Sak- samaal. Baltimaades on Hesburgeril 108 restoran, neist 33 Eestis. Hesburger on 1966. aastal Soomes rajatud perefirma, mille aasta- käive on 260 miljonit eurot.

TUNNUSTUS

Saaremaa aasta ettevõtteks sai paaditootja

Saare maakonna aasta ettevõtte tiitel anti seekord Tornimäel alu- miiniumpaate tootvale OÜ-le Alunaut, kirjutas Saarte Hää. Aasta ettevõtte konkursi ühe korraldaja, Saaremaa ettevõtjate lii- du juhatuse esimehe Andi Saagpaku kinnitusele on Alunaut suut- nud end väga lühikese aja jooksul arendada arvestatavaks tegi- jaks just väljaspool Eestit.

Alunaudi juht ja osanik Mark Muru ütles, et firma kurss on uhke ja ettevõtte tuleb ilusti toime. “Päike on meil horisondil ja tulevik pais- tab ilus,” lisas ta.

Ettevõtte puhaskasum oli 2012. aastal 87 600 eurot.

ENERGIA

LNG-terminali asukoht selgub kuu jooksul

Soome majandusministeeriumi sõnul leppisid Eesti, Soome ja Euroopa Komisjoni esindajad eelmisel nädalal Brüsselis kokku, et vedelgaasiterminali asukoha ja Balticconnectori gaasijuhtme ehi- tamises tehakse otsus veebruari lõpuks. ERRi uudisteportaal vahendas, et varem on nii eestlased kui ka soomlased öelnud, et otsuse terminali asukoha kohta peaks tege- ma Euroopa Komisjon.

Rehvide müük, paigaldus ja hoiustamine

Rehvid kulleriga koju kiirelt ja mugavalt - TASUTA!

SOODUS!

VAATA KUMM.EE

Rästa 2a Tallinn 13425 +372 655 3556 info@kumm.ee

ÕPPIMINE VÄLISMAAL

BALTIC COUNCIL
FOR INTERNATIONAL EDUCATION

Juhtivate rahvusvaheliste keeltekeskuste, era- ning riiklike keskkoolide, kolledžite ja ülikoolide ametlik esindaja.

Avage uks edule globaalses maailmas!

BC Infokeskus: Tallinn, Narva mnt 7

☎ 6998300 📠 54544855

- **Võõrkeeled kogu maailmas** – kursused igale vanusele ja eesmärgile.
- **Suvelaagrid** koolilastele vanuses 7-18 Inglismaal, Saksamaal, Prantsusmaal, USA's, Hispaanias, Itaalias, Šveitsis, Malta saarel.
- **Inglise keele õpe Malta saarel** – grupireisid igal nädalal. Suvi-2014.

- **Kõrgharidus** – Bachelor, Master, MBA.
- **Keskharidus** Inglismaal, Austrias, Šveitsis ja teistes riikides.
- **Kutseharidus.**
- **Inglise keele õpe Inglismaal** – erikursused juhtkonnale ja personalile.

www.balticcouncil.ee

TÖÖSTUS

Soome ettevõtte tahab Tabasalus suureks kasvada. Klientide kutsel Eestisse

ELIISA MATSALU
eliisa.matsalu@aripaev.ee

Soome ettevõtte Ojala Groupi töid Eestisse siia kolinud kliendid. Eelmisel kevadel Tabasalu rajatud tütarettevõtet on kavas tulevikus laiendada.

“Paljud meie kunded on oma tegevuse juba siia toonud, ettevõttele on kasulik neile lähedal olla,” märkis Ojala Group OÜ Eesti tegevjuht Pasi Peltokorpi. Peale selle on Eesti Soomele lähedal ja logistiliselt oli tehase ehitamine Tabasallu igati mõistlik.

Peltokorpi sõnul on Soome ettevõtete seas jätkuvalt menukas oma ettevõtteid Eestisse tuua või laiendada. “Eriti populaarne on see lehtmatali töötlevate firmade seas,” ütles ta. Näiteks peaks sel kevadel oma tegevust Pärnus alustama Mecanova OY. Peltokorpi ütlust mööda on konkurents just edasiviiv tegur, mis paneb ettevõtet ennast rohkem pingutama.

Peetakse kasvuplaane. Peltokorpi nentis, et Eestis on tootmis- ja palgakulud küll väiksemad kui Soomes, kuid see pole sugugi peamine põhjus, miks ettevõtte oma tegevust siia laiendas. “Ettevõtte kohta pealt ei ole palganumbrid siiski esmatähtsad.

Oluline on hoopis firma efektiivsus ehk see, kui palju toodangut suudame oma kulude pealt toota,” märkis Peltokorpi.

Ojala Groupi Eesti üksuses töötab Peltokorpi sõnul praegu kümneid inimesi, kuid ettevõtet on kavas mitu korda suuremaks kasvatada. “Me ei taha oma kasvule mingeid piiranguid ette panna – loodetavasti areneme nii suureks, kui on majanduslikult mõistlik ja kuidas turg seda lubab,” ütles Peltokorpi.

Ojala Groupil on tütarettevõtet ka Slovakkias ja Indias, kus kokku töötab umbes 200 töölisi. Nendesse riikidesse loodi tütarettevõtted 2008. aastal. Eesti üksusest teenindatakse peale kohalike klientide ka näiteks Balti, Skandinaavia ja Kesk-Euroopa riiki.

Laienemine kogub taas hoogu. Soome lehtmatali töötlemise allhankefirma Hyrles OÜ rajas Eestisse tütarettevõtte juba 2008. aastal. Ettevõtte tegevjuhi Urmo Sisaski sõnul on suurfirmadel tihti mõistlik oma tegevusi arenevatesse Euroopa riikidesse laiendada. “Vahepeal juba tundus, et see trend on vaibumas, kuid nüüd on uuesti õitsema hakanud,” märkis ta.

Sisaski sõnul mängib ettevõtete Eestisse kolimisel loomulikult oma osa kulude kokkuhoid, kuid see pole ainuke põhjus. “Oma ettevõtet arenevasesse riiki tuues panustatakse ühtlasi kiiresti hüp-pelisse arengusse,” ütles ta. “Hyrles on siinkohal hea näide – kontserni tasemel on viimastel aasta-

tel toimunud korralik kasv ja suur osa sellest on tänu Eesti ettevõttele.”

Sisaski sõnul on Eestis metalli töötlemiseks olemas oskuslik tööjõud ja head transpordivõimalused. Soome firmasid toob Eestisse kindlasti ka geograafiline lähedus.

Hyrles tütarettevõtte asukoha valimisel oli Sisaski sõnul lõpuks valida Poola ja Eesti vahel. “Eesti kasuks rääkisid meie lähedus Soomele ja ühine kultuuritaust,” märkis Sisask.

Eestist on tooteid tunduvalt odavam ja mugavam transportida kui näiteks Kesk-Euroopa riikides. “Metall on siiski raske ja tema transportimine võib tahes-tahtmata kalliks minna. Seetõttu vaatame isegi kliente ennekõike lähiriikidest,” ütles Sisask. Vaid USA suhtes on nad teinud erandi.

Põhjamaa ettevõtete Eestisse laiendamine oleneb Sisaski sõnul suuresti sealsest majandus-sust. Allhankefirmad liiguvad aga peamiselt oma klientide järgi. “Kui kasv on suur ja kõik on hästi, siis ei muudeta ju midagi. Kui majandusseis halveneb, siis hakatakse tihtipeale mõtlema alternatiivsetele võimalustele,” märkis Sisask. “Hiljuti rääkis sel teemal Soome ja Taani ettevõtjatega. Mõlemad olid murelike nägudega ja ütlesid, et peab hakkama väljapoole vaatama.”

Eestisse laienenud Soome firmadele Sisaski hinnangul tööd siiski jagub. “Klientide tahtmised on suhteliselt erinevad ja tööpõld lai,” märkis ta. Ainus, mille üle Sisask muret tunneb, on see, kas kõigile jagub piisavalt ka siinset oskustööjõudu.

OJALA Group OÜ Eesti tegevjuhi Pasi Peltokorpi sõnul on Eestisse laiendamine eriti populaarne Soome lehtmatali-töötlevate seas. FOTO: EIKO KINK

Ä Mis on mis Ojala Group OÜ

ASUTATUD Soomes Sievis 1963. aastal

TEGEVUSALA lehtmatali töötlemine ja valmistamine, pakub allhanketeenuseid

KÄIVE 2012. aastal 50,8 miljonit eurot

TEHASED Soomes, Eestis, Slovakkias ja Indias

TÖÖTAJAJAID kokku ligi 540

Eesti Energia: USAs ei protestitud meie vastu. Meeleavaldus Utah's

Laupäeval USA Utah' osariigis Salt Lake Citys korraldatud keskkonnateemaline meeleavaldus polnud Eesti Energia kinnitustel suunatud nende vastu.

Nu puhta õhu meeleavaldus ei olnud korraldatud Eesti Energia ega Enefit Utah' projekti vastu, vaid üldiselt õhukvaliteedi parandamise eesmärgil Wasatch Fronti piirkonnas, teatas Eesti Energia.

Meeleavaldusel osales Utah' päevalehe Salt Lake Tribune andmeil 4000 inimest, mitte küm-

neid tuhandeid, nagu vahendas Delfi Tallinna TV uudist.

“Üks meeleavaldajate nõudmised on fossiilsete kütuste kasutamise vähendamine osariigis, aga protest ei olnud suunatud konkreetset ühegi ettevõtte vastu. Meeleavaldajad soovivad rangemaid nõudeid bensiini väävlisisaldusele, tööstuslike emissioonide suuremat reguleerimist jmt,” teatas Eesti Energia.

“Meeleavaldusel osales ka üks Enefiti projekti vastu protestiväerühmitus nimega Utah Tar Sands Resistance, kes nagu nimi-

gi ütleb, on peaaegjalikult õliliiivade vastane aktivistide grupp. Kuna USAs ei eksisteeri veel põlevkivitööstust, siis aetakse põlevkivi pahatihti segamini õliliiivade või kildaõliga, mille keskkonnamõjud võivad võimaliku põhjavee reostuse tõttu suuremad olla,” kinnitas Eesti Energia.

Energiafirma teatel pole Utah's põlevkivikaevanduste teema teravalt päevakorda tõusnud. “Hiljutise avaliku arvamuse uuringu tulemused näitavad, et Enefiti projekti toetab 59% kogu osariigi elanikest ja 84% Uintah'

maakonna elanikest, kus Enefiti Utah-projekt tegelikult asub,” seisab Eesti Energia pressiteates.

Kõik Enefiti tegevused USAs vastavad energiafirma teatel riigi keskkonnamäärustele. “Enefitil on projekti jaoks olemas veekasutusõigus. Juba põlevkivivarude ostuga kaasnenud lähedalasuva Green Riveri veekasutusõigus tagab Enefiti projektile piisava veehulga, kuid pöörame suurt rõhku veekasutuse vähendamisele ja vee taaskasutuse suurendamisele,” teatas ettevõtte.

ÄRIPÄEV.EE

- Mõnusalt soe salong
- Jäävabad aknad
- Väiksem kütusekulu
- Suurem liiklusohutus

Hydronic II Comfort teeb su auto soojaks juba 10 minutiga - kiiremini kui keegi teine!

Helista oma autole ja ta võtab sind soojalt vastu.

SoeAuto OÜ | Kaabli 3, Tallinn 10112
Tel: +372 38 48 890, 56 633 281
WWW.SOEAUTO.EE

Ettevõtjad suhtuvad palka ettevaatusega. Pigem kulu kui investering

KAISA GABRAL
kaisa.gabral@aripaev.ee

Ettevõtjad olid nõus Smart Valley OÜ juhi Rainer Aunpuga, et head töötajad on nende ettevõttele suur vara, kuid ei pidanud mõistlikuks palga käsitlemist investeringuna ega toetanud palgatoetuse ideed.

IT-firma Nortali juht ja osanik Priit Alamäe nentis, et iga ettevõtja peab navigeerima kolmnurgas kliendid-töötajad-aktsionärid ja selleks, et pikaajaliselt edukas olla, peavad selles süsteemis kõik rahul olema.

“Usun siiralt, et kõik vähegi mõtlevad ettevõtteid maksavad palka täpselt nii palju, kui on turutingimustes võimalik, arvestades klientide hinnatundlikkust, töajõuturu eripärasid ja aktsionäride ootusi investeeritud kapitali tootlikkusele,” lisas Alamäe.

Danske Banki tegevjuht Aivar Rehe tuletas meelde, et ettevõtlus toimib pidevas konkurentsis sise- ja eriti välisurgudel. “Müügivõimekus määrab toodete ja teenuste hinna, sealhulgas kasumlikkuse. Hinna üheks komponendiks on tööjõukulud. Selline väga lihtsustatud lähenemine paneb mind toetama vaadet, mis kirjeldab tööjõukulusid kultureal,” ütles Rehe. Tema sõnul on see ühtviisi arusaadav nii ettevõtjale, investorile kui ka maksumahaldurile.

Võimaldab kulusid ajatada. Rehe sõnul on ka praegu ettevõtjatel investeringuga otseselt seotud palgakulu võimalik kajastada investeringu koosseisus, mis võimaldab kulu ajatada pikema perioodi peale, kuid oma olemuselt jääb see ikka kuluks.

“Töötasu maksmine on otse- ses seoses töötulemustega ja alati- seks jääb tööandja ja töötaja va- hel üles küsimus, mis on õiglane töötasu,” ütles Rehe.

Kindlasti ei toeta Rehe ettepa- nekut, et riik toetaks nn palga- investeringut. “Toetuste mõis- te võimaldab tihti midagi kel- lelegi ümber jaotada ja tekitab järjekordse ebavõrdse kohtlemi-

NORTALI juht ja osanik Priit Alamäe usub, et ettevõtjad maksavad palka just nii palju, kui neil on võimalik. FOTO: ANDRAS KRALLA

Ä Idee Palka tuleks võtta kui investeringut

Smart Valley OÜ juht Rainer Aunpu kirjutas eile Äripäeva kolumnis, et kuni tööandjad arvavad, et 600eurose neto- palga maksmine täiskohaga töötavale pereisale on nor- maalne, ei peatu Eestis pal- gaväljaränne. Tema hinnan- gul tuleks palka võtta kui in- vesteeringut, mitte kui kulu. Ettevõtjad võiksid tema hin- nangul muuta oma vana- meelset seisukohta, et kulu- sid ei tohi märkimisväärselt suurendada enne, kui tulud suurenevad.

”**Kui ettevõtte usub siiralt, et töötajad on tema kõige kallim vara, polegi oluline, millisele reale bilan- sis palgakulud tõsta.**

Skype'i Eesti üksuse juht Andrus Järg

se tunde ning mis peamine – see võib mõjutada ettevõtja võime- kust konkurentsiturul.”

Konkurentsieelis. Skype'i Ees- ti üksuse juhi Andrus Järgi sõ- nul on nad alati vaadanud oma töötajaid kui konkurentsieelist. “Sellepärast oleme investee- rinud neisse igal tasemel ja püü- nud pakkuda terviklikku paketi põnevast tööst ning heast töö- keskkonnast,” selgitas ta. Teh- noloogiasektoris on ettevõtete väärtus selges seoses meeskon- na kvaliteediga. “Kaldun aga ar- vama, et töötajakeskne mõtte- viis peab ulatuma finantsjuhti- misest kaugemale. Kui ettevõtte usub siiralt, et töötajad on tema kõige kallim vara, polegi oluline, millisele reale bilansis palga- kulud tõsta,” ütles Järg.

Riikliku võrgufirma Elering juhi Taavi Veskimägi sõnul on et- tevõtte puhul oluline see, et ini- mestel silmad säraksid. “Ja kaht- luseta on investering neisse ini- mestesse investering ettevõtte tulevikku,” märkis Veskimägi.

“Eleringis lahkub igal öhtul peale tööd arvestatav osa põhi- varast peaukse kaudu koju. Juha- tuse ülesanne on need inimesed järgmisel hommikul tuua tagasi tööle,” lisas ta.

Online-reklaam kasvas 32%

Traditsioonilise meedia popu- laarsus jätkas mullu langust ja kulutused internetireklaamile kasvasid, selgus hiljuti avalda- tud uuringust.

Online-reklaam kasvas eel- mise aasta esimese kolme kvar- taliga 32%, võrreldes 2012. aas-

ta sama ajaga, selgus Nielsen

uuringust. Suure hüppe tegi ka välirek- laam, mis kasvas 5,1%. Telerek- laam kasvas 4,3% ning jätkas reklaaminduses domineerimist.

“See ei ole üllatus, et internet on kõige kiiremini kasvav mee-

diatüüp reklaamimiseks. Vald- konna juhtmeedium on aga jät- kuvalt televisioon, hõivates 57,6% turust,” sõnas Nielsen reklaami- lahenduste juht Randall Beard.

Kulutused reklaamile kasva- sid ülemaailmselt 3,2%.

ÄRIPÄEV.EE

Moodsa konverentsikeskusega luksuslik spaa

Aqva Hotel & Spas on erinevas suuruses konverentsiruumid, millest suurim mahutab teatris- tiilis 220 inimest ja on varustatud statsionaarsete sünkroontõlkekabiinidega. Pärast pingelist mõttetööd saate end värskendada Aqva vee- ja saunakeskuses ning lasta keha hellitada lõõgastavate spaahoolitsustega. Restoran Fiore ja sohvabaar Fresco pakuvad ka unustamatuid ja hõrkjaid maitseelamusi.

AQVA
HOTEL & SPA

Parkali 4, 44308 Rakvere, tel 326 0014
www.aqvahotels.ee

Colliers INTERNATIONAL
www.colliers.com

ÜÜRILE ANDA BÜROO-, LAO-, NING TOOTMISPINNAD MUSTAMÄEL, KADAKA TEE 76 B ja C.

Kinnistu: 5,76 ha
Ladu/tootmine: 600 – 11 000 m²
Büroo: 300 – 1800 m²
Vajadusel ehitame lisaks uue lao/toot- mishoone suurusena 8 000 m²

Toomas Naska,
tel 50 69 788,
616 0777
toomas.naska@colliers.com

Tartu Ülikool arutab ettevõtlusõppe arendamist

Tartu Ülikooli ettevõtlus- ja in- novatsioonikeskuse ning hari- dusministeeriumi kutsel kog- neb homme kaubandus-töös- tuskogas ettevõtlusõppe aren- damise töögrupp.

TÜ ettevõtlus- ja innovatsioo- nikeskuse juhataja Andres Kuu- siku sõnul on kohtumise ees- märk üle-eestilise oskusteabe koondamine, et suunata ette- võtluse õpet laiemal tasandil. Li- saks ülikoolidele on kohtumise- le kutsutud ka teised ettevõtlus- õpet toetavad organisatsioonid, teatas ülikool.

Haridusministeeriumi nõu- nik Karin Jaanson rääkis, et kui- gi Eestis tegeleb ettevõtlikkuse ja ettevõtlushariduse arenda- misega erinevates vormides pal- ju erinevaid institutsioone, puu- dub neis tegevustes süsteemsus ja metoodiline liider.

“Loodame, et ülikoolide eest- vedamisel suudame luua ette- võtlusõpet edendava tõhusa koostööplatvormi ja siduda pa- remini erinevad haridustase- med. Peamiseks eesmärgiks on, et kõikide haridustasemetel lõpe- tajad oleksid ettevõtlilikud ja töö-

turul nõutud ning neist sirguk- sid Eestis ja maailmas edukad ettevõtjad,” märkis ta.

Kuusiku sõnul arutatakse es- malt ettevõtlusõppe arendami- se võimalusi kolmes töögrupis, et saada ülevaade tegevustest, or- ganisatsioonidest, õppeainetest ja toetusmeetmetest eri haridus- tasemetel. “Mõtleme üheskoos, mis on olemas ja mis toimib hä- sti; mis on need asjad, mille puu- dumine takistab ettevõtlusõpet ja ettevõtlikkuse arendamist kõige rohkem,” selgitas ta.

ÄRIPÄEV.EE

RAHAPOLIITIKA

USA keskpank saab uue juhi. Stiimuleid vähemaks

SIRJE RANK
sirje.rank@aripaev.ee

USA Föderaalreservi juht Ben Bernanke alustab täna oma viimast istungit maailma mõjusaima keskpanga juhina, 1. veebruarist on selles ametis panga senine asepresident Janet Yellen.

Milliseks kujuneb Bernanke pärand, on vara öelda. Kiire ja julge käitumisega 2008. aasta sügisel, mil investeerimispanga Lehman Brothers krahhi vallandas üleilmse paanika ja halvas finantsturud, on ta kindlasti tunnustuse ära teeninud, leiab ajalehe Financial Times mõjukas kolumnist Martin Wolf.

Lõplikust hinnangust saab aga rääkida alles siis, kui Bernanke ajal viis korda – enam kui neljale triljonile dollarile – paisunud keskpanga bilanss on jälle normaalmootmetes tagasi, nentis Wolfi kolleeg Gavyn Davies.

See töö, koos võitlusega võimalike soovimatute kõrvalmõjudega liiga lõdvast rahapoliitikast, jääb Janet Yellenile.

Esimesed sammud USA keskpanga erakorraliste tugimeetmete vähendamiseks on maailma arenevad turud ootsuma löönud, sest suuremat tootlust otsima läinud raha liigub tagasi arenenud turgudele. Mõjutamata ei jäta USA keskpanga sammud ka Euroopat.

Tugioste vähemaks. Üldise suuna oma järeltulija jaoks pani Bernanke paika, kui teatas läinud aasta detsembris, et Föderaalreserv hakkab järk-järgult vähendama igakuiseid tugioste, mille eesmärk on majanduse turgutamiseks pikaajalised intressimäärad madalal hoida.

Kui erilisi vapustusi ei tule, siis peaksid need algselt 85 miljardile dollarile küündinud tugiostud igas kuus 10 miljardi dollari võrra vähenema. Viimaste nädalate turbulents arenevatel turgudel koos oodatust nõrgemate USA tööturunäitajatega ongi tõstatanud küsimuse, kas see võiks ajendada Föderaalreservi juba esimest pausi pidama.

Akadeemiku taustaga Janet Yelleni (67) kohta

7.

kohale maailma kõige mõjukamate inimeste edetabelis paigutas ajakiri Forbes Ben Bernanke eelmisel aastal. Eespool olid Vladimir Putin, Barack Obama, Xi Jinping, paavst Franciscus, Angela Merkel ja Bill Gates.

on öeldud, et suuremat muutust võrreldes Bernanke perioodiga Föderaalreservi oodata ei ole. Ajakiri Forbes leidis aga vähemalt kolm põhjust, miks päris nii väita ei saa.

Esiteks on muutunud majanduskeskkond. 2006. aastal ametisse asunud Ben Bernanke jaoks oli esmatähtis ära hoida majanduse depressiooni langemine, kui investeerimispanga Lehman Brothers pankrot vallandas 2008. a sügisel ülemaailmse finantskriisi. Keskpanga intressimäärad lasti kiiresti nulli lähedale ning turud ujutati laenukriisi vältimiseks rahaga üle.

Oma akadeemilises karjääris oli Ben Bernanke fookuseks olnud läinud sajandi kolmekümnendate aastate suur depressioon, mille peamisi vigu – liiga kitsit rahapoliitikat –, osati ja püüti nüüd vältida.

Mitme vastuolulise ja hulga kriitikat pälvinud sammuga – sealhulgas kindlustushiiu AIG väljaaitamine maksumaksja rahaga – suutis Bernanke panganduse ja finantssüsteemi stabiliseerida. Pikaajaliste intressimäärade madalal hoidmiseks korraldas keskpank mitu raundi varade tugioste,

mis paisutasid keskpanga bilansi enam kui 4 triljonile dollarile. Eriti oluline oli USA pankade kiire saneerimine.

Hinnatõusu tempo teeb muret. USA majandus on toibunud jõudsamalt kui teistes arenenud riikides, IMF-i prognoosi järgi kasvab SKP tänavu 2,8%. Eri-nevalt Suurbritanniast, Prantsusmaast ja Itaaliast on USA SKP inimese kohta juba kriisieelsest tasemest kõrgem. Yelleni esimeseks suuremaks mureks tootab kujuneda liiga madal inflatsioon, mis ajendab analüütikuid küsima, kas praegu ikka on õige aeg keskpanga stiimuleid koomale tõmmata.

Samuti ei ole tööhõivega seis nii hea, kui töötuse määra pealt võiks paista. Paljud inimesed on loobunud töö otsimisest või tööturult lahkunud, sest ka USA ühiskond vananeb. Siit leiab Forbes teise aspekti, milles Yellen Bernankest erineb – Yelleni akadeemiline taust on seotud just tööturu uuringutega. Nii saavad need protsessid rahapoliitika kujundamisel ja inflatsioonisurve hindamisel edaspidi suurema kaalu.

Praegu on Föderaalreserv Bernanke ajal uuen-

USA keskpanga uueks juhiks saab Ben Bernanke järel Janet Yellen. FOTO: AP/SCANPIX

Eesti elektritoodang kasvas. Tarbimine vähenes

Eelmise aasta kokkuvõttes vähenes elektri tarbimine Eestis ühe protsendi, samas elektritoodang kasvas.

Tarbimine moodustades kokku 8,1 teravatt-tundi. Tarbimise languse peamine põhjuse oli tavapärasest soojem sügis-talv, teatas Elering. Näiteks detsembris oli Eesti elektritoodang 24% ja tarbimine 13% väiksem kui 2012. aasta samal kuul.

Elektritoodang kasvas eelmisel aastal 11%, 11,7 teravatt-tunnini, mis võimaldas koos suuremate ülakandevõimsustega Eesti-Läti vahel siinsetel tootjatel enam elektrit eksportida.

Eesti netoekspordiks kujunes kokku 3,6 teravatt-tundi, mida on 64% rohkem kui 2012. aastal.

Eesti ja Läti vahel liikus elek-

ter 94%-l eelmise aasta tundidest põhjast lõunasse. Eesti-Sooma ühendus töötas 67%-l tundidest suunal Soomest Eestisse, 30%-l tundidest Eestist Soome ning kolmel protsendil tundidest kaubandust ei toimunud.

Daugavas oli vett vähem. Lätis kasvas elektri tootmine aastases võrdluses üheksa protsendi, 6,1 teravatt-tunnini. Elektritoodangu kasvule aitas oluliselt kaasa suurenenud tootmine Riia koostootmisjaamades. Samas Daugava hüdroelektrijaamade toodang oli võrreldes prognoosisituga oluliselt madalam seoses erakordselt veevaese aastaga.

Elektri tarbimine kasvas Lätis möödunud aastal kolm protsenti, moodustades kokku 7,4 tera-

vatt-tundi ning siseturu vajadusest suudeti kodumaise tootanguga katta 81%.

Leedu elektritoodang vähenes mullu viis protsenti, 3,5 teravatt-tunnini. Tarbitud elektrikogus suurenes seevastu ühe protsendi võrra ning Leedu elektribilansi füüsiliseks impordiks kujunes ligikaudu seitse teravatt-tundi, mida on kuus protsenti enam kui aastal 2012.

Leedu elektritarbimist kattis eelmisel aastal võrreldes 2012. aastaga oluliselt enam Eestis ja Lätis toodetud elekter, asendades impordi Venemaalt. Viimane vähenes eelnenud aastaga võrreldes neljandiku, moodustades 3,5 teravatt-tundi.

Kolme Balti riigi elektritarbimine kasvas möödunud aas-

tal ühe protsendi ja moodustas kokku 25,9 teravatt-tundi, tootmine kasvas kaheksa protsenti, 21,2 teravatt-tunnini. Kolme riigi summaarne elektrienergia defitsiit vähenes viiendiku võrra, 4,7 teravatt-tunnile ja moodustas kogutarbimisest 18%.

Baltimaade puudujääk kaeti 32% ulatuses impordiga Põhjamaadest ning import kolmandatest riikidest moodustas vastavalt 68%.

Ülekandevõimsused jäätavad soovima. Kõige suurem takistus Läti ja Leedu elektridefitsiidi katmisel Põhjamaades ja Eestis toodetud elektriga on ülekandevõimsuste puudujääk. Füüsiliselt on Eesti-Läti vahel ühendusvõimsusi 600 megavatti.

Balti süsteemihaldurite kokkulepe võimaldab elektrit üle kanda võimsusega 900 megavatti, kuid EstLink 2 käivitamise järel on sellest Läti-Leedu defitsiidi katmiseks selgelt vähe. Balti turu integreerimiseks tuleb välja ehitada Eesti-Läti kolmas ühendus, teatas Elering.

Põhjamaade mullune elektritoodang kahanes eelnenud aastaga võrreldes kuus protsenti, 380 teravatt-tunnini. Sealhulgas vähenes tootmine Norras ja Rootsis üheksa protsenti, Soome toodang jäi aastatagusega võrreldes samale tasemele.

Tootmise langus tulenes peaausjalikult vähenenud tarbimisest ning madalast hüdroreservuaaride tasemest.

ÄRIPÄEV.EE

Ä Taust Ben Bernanke ametiaeg 2006-2014

BERNANKE juhtis USA keskpanga rängimas finants- ja majanduskriisis suurest depressioonist, mille vallandas investeerimispanga Lehman Brothers pankrot 2008. a septembris.

BERNANKE reageeris kiiresti - intressimäärad langetati peaaegu nulli ning sealte edasi lõdvendati rahapoliitikat keskpanga suuremahuliste tugijostudega võlakirjaturul, kiiresti saneeriti pangad.

BERNANKE üks suuremaid vigu oli kinnisvarasektori riskide mõju alahindamine majandusele tervikuna. Kriitikutud on enim mures keskpanga "rahatrüki" inflatsiooniliste mõjude pärast, ehkki praegu teeb enam muret liiga madal hinnatõusu tempo.

UUENDUSTEST võttis USA keskpank kasutusele inflatsioonisihi (2%), alustas Euroopa Keskpanga eeskujul intressiotsust kommenteerivate pressikonverentsidega ning hakkas avaldama mahukamaid majandusprognoose.

dusena kasutusele võetud n-ö eelkommunikatsioonina välja öelnud, et intressimäärad ei hakka tõusma enne, kui töötus on vähemalt 6,5%-le alanevad. Töötus on selle piiri lähedal, detsembris 6,7%, ent kuna intressimäärasid on veel vara tõsta, oodatakse Yellenilt panga sihtide (ümber)sonastust.

Kolmas aspekt, milles Forbes näeb Bernankel ja Yellenil vahet, on Stanley Fischeri nimetamine Yelleni asetäitjaks. Tegemist on endise Iisraeli keskpanga juhi ja IMFi tähtsuselt teise mehega Venemaa ja Aasia kriisi päevil, kes toob endaga kaasa ulatusliku rahvusvahelise kogemuse. Seda loetakse plussiks, sest nii on Föderaalreservi poliitikakujundajatel parem arusaam oma valikute mõjudest maailma muudele riikidele.

Euroopas on eelkõige kardetud, et keskpanga stiimulite vähendamine USAs võib hakata pankadevahelisel rahaturul Euroopa jaoks liiga varakult intressimäärasid kergitama. Erinevalt USAst vajab Euroopa majandus analüütikute hinnangul praegu veel lõdvemat rahapoliitikat. Lähikuudel prognoosivad euroalal uut intressikärbet nii Barclays kui ka Commerzbank.

KredExi kodulaenuude maht kasvas 38%

Kui eluasemelaenu turg kasvas mullu võrreldes aasta varasemaga 21,1%, siis KredExi käendusega väljastatud laenuude maht suurenes 38,2%.

Eelmisel aastal väljastasid pangad 1691 KredExi käendusega eluasemelaenu kogusummas 90,6 miljonit eurot. Kõigist Eestis välja antud eluasemelaenudest moodustas KredExi käendusega väljastatud eluasemelaenude maht aasta keskmisena 11,8% (2012. aastal 10,5%).

Aasta lõpus oli KredExi eluasemelaenu käenduste portfelli maht 30,4 miljonit eurot. KredExi eluasemelaenu käendust kasutas möödunud aasta jooksul 851 noort peret 6,4 miljonit euro

ulatuses ning 834 noort spetsialisti 6,2 miljonit euro ulatuses, teatas KredEx.

Keskmine KredExi käendusega võetud laenusumma oli eelmisel aastal 53 603 eurot. Eluasemelaenu käendust on kasutatud kõige rohkem kodu soetamiseks Tallinnas (39,8%), Harjumaal (15,9%) ja Tartus (9,5%). Kõige vähem on eluasemelaenu käendust kasutatud Hiiumaal (0,06%), Põlvamaal ja Valgamaal (mõlemad 0,4%).

Eluasemelaenu käendust kasutati mullu põhiliselt korteri (82%) ja elamu ostuks (16%), ülejäänud põhjused olid eluaseme renoveerimine ja ehitamine.

ÄRIPÄEV.EE

Kohus võttis vastu Eesti Meedia hagi

Eesti Meedia ja Ekspress Grupi juhtide kinnitustel võttis Kaubandus-Tööstuskoja arbitraazikohus menetlusse Eesti Meedia hagi Ekspress Grupi vastu.

Eesti Meedia teatas arbitraazikohutusse pöördumisest 9. jaanuaril, kuid Ekspress Grupp teatas 10. jaanuaril börsile, et ei oma informatsiooni väidetavalt esitatud hagi kohta.

Kuigi hagi on arbitraazikohus menetluses olnud juba rohkem kui nädala, pole Ekspress

Grupp sellest börsile teada andnud. Ekspress Grupi juht Gunnar Kobini sõnul "pole neil selle teema osas midagi uut lisada".

Börs uurib, kas Ekspress Grupp on investoreid õiglaselt kohelnud.

Eesti Meedia nõuab Ekspress Grupilt 8,6 miljonit eurot, sest Ekspress Grupp pole tasunud ASi Express Post, ASi Ajakirjade Kirjastus ja ASi SL Öhtuleht aktsiate omandamise eest.

ÄRIPÄEV.EE

KOHTUD

Dokumentide esitamine oli häiritud

Registrite ja infosüsteemide keskus teatas, et möödunud nädalavahetusel oli e-posti teel dokumentide esitamine kohtutele häiritud.

25. jaanuarist kuni 27. jaanuari kella 12ni oli tehnilise vea tõttu häiritud maa-, haldus- ja ringkonnakohtute menetlusposti aadressidele e-kirjade edastamine.

PANGANDUS

Otsekorraldused lähevad e-arvele üle

Kui jaanuari alguses olid e-arve püsimaaksetele üle viidud veidi enam kui pooled otsekorralduslepingutest, siis 1. veebruariks on uuele teenusele üle viidud 98% otsekorraldusist.

Swedbanki arvelduslahenduste müügi- ja teenindusosakonna juhataja Riita Niguli sõnul hakkavad uut teenust pakkuma kõik suured ettevõtted. "See tähendab, et ka nende ettevõtete kliendid ei pea edaspidi arvete tasumise pärast muretsema - automaatselt maksmine jätkub," selgitas ta pressiteates.

Sektsioonidest garaažiüksed

Garaažiukse- ja väravaajamid

Tööstushoonete sektsioonuksed

Laadimistehnika

Kompromissitu kvaliteet Euroopa turuliidri

Käänduksed Berry
Euroopa turuliidri

Hörmann pakub kõikidele objektidele nii äri- ja tööstushoonete kui elamute ehituse vallas just sobilikke lahendusi. Ainulaadne ja suur valik tööstushoonete ja garaažide uksi koos perfektselt ühilduvate ajamitega ning terviklik valik laadimistehnika lahendusi. Lisaks sellele veel ulatuslik välisuste ja metalluste valik. Hörmann – see on Saksa kvaliteet.

Rohkem informatsiooni:

OÜ ASME, www.asme.ee, tasuta info telefonil +372 5326 9299, info@asme.ee

TELLIMUSE VORMISTAMINE

Vedajad loobuvad tellimisel e-postist. Kliendi vastutus kasvab

KAIRI OJA
kaasautor

Üha enam vedajaist tahab, et kliendid telliksid veo senise e-posti asemel veebipõhise programmi vahendusel.

Veebipõhise lahendusega koondatakse tellimused ühte andmebaasi ja seal töödeldakse andmeid edasi. Nii kasvab näiteks veo tellija roll vigade vältimisel, sest olulisi andmeid sisestatakse vaid ühel korral ega töödelda hiljem.

“See on võimalus koguda ja edastada kõigile ühtmoodi arusaadavat infot, välistades probleemid ja vead info ühekordse edastusega. Suures osas tekivad vead tellimuste sisestamisel ja edastamisel just inimlikust faktorist, eksimustest info mitmekordisel edastamisel. Sageli lähevad olulised info-killud tellimuse menetlemise käigus kaduma või edastatakse info poolikult,” nendib ASi DSV Transport logistikadirektor Alvar Tõruke.

E-post on suuremahulisi tellimusi täitvate transpordiettevõtete jaoks juba oma aja ära elanud, nendib Tõruke. E-posti peetakse tema sõnul sama erandlikuks infoedastuskanaliks kui faksi. Samas on eestlased tema sõnul keskpärased e-tellijad ning kundedel esineb ka kahtlusi, kas nad logistikafirma eest tööd ära ei tee.

Tõruke kinnitas, et nad ei ole e-tellimuste osakaalu kasvu kiirusega Eestis rahul ja otsivad võimalust arengut kiirendada. “Luuletuste käsitlemine on seotud kuludega,” kirjeldas Tõruke tellimusi, mis ei ole esitatud elektroonse tellimuse vormi kaudu. “Kui oleme teinud kõik selleks, et mitte luuletusi saata, aga klient ikka luuletusi saadab, siis jätame endale võimaluse selle eest tasu küsida,” lisas ta.

Infot ei sisestata korduvalt. Lisaks tellimuse hetke kui tellimusse puutuva kriitilise info üheselt arusaadavaks tegemisele ei kirjutata veebipõhises programmis üle tähtsaid andmeid, vaid klient sisestab need ühe korra. Tõruke võrdleb tellimuste programipõhist haldust internetipangaga, kus tema hinnangul on kliendid juba aastaid pankade eest töö ära teinud, tehes ise rahaülekandeid ja täites maksekorraldusi.

“On hämmastav, et e-kirja sellisel kujul siiani transpordi tellimisel kasutatakse. 1990. aastatel, enne e-posti, oli tellimuste esitamise formaat märksa kindlamini paigas. Tellimused liikusid kindlal blanketil. E-post tõi kaasa n-ö vaba teks-

Ä Võrdlus Muidu e-aldid eestlased tagasihoidlikud

virtuaalkeskonnas tehtud tellimuste osakaal osas DSV kontserni ettevõtetes riikide kaupa, protsentides

Poola	ligi 100
Taani	üle 90
Soome	ligi 90
EESTI	60
Läti	alla 50
Itaalia	üle 10

Eesti DSV Transport on DSV kontsernis riikide seas 10. kohal. Aastaga kasvas näitaja meil viiendiku võrra. Soomes kasvas see samal ajal kahekordseks.

ALLIKAS: DSV

82

protsenti tahab DSV kontsern saavutada e-tellimuste osakaaluks. Seda on praegu suutnud täita lisaks Poolale ja Soomele vaid Taani ja Rootsi.

”

Kui oleme teinud kõik selleks, et mitte luuletusi saata, aga klient ikka luuletusi saadab, siis jätame endale võimaluse selle eest tasu küsida.

**DSV Transpordi logistika-
direktor Alvar Tõruke**

ti ja seeläbi ka suurema segaduse,” räägib Tõruke, kelle sõnul edastatakse DSVs 60% tellimustest e-tellimustena.

Vähem vigu, vähem vaidlusi. Samas on arvata, et sel moel kaob ära ka n-ö jagatud vastutus ja maa-dejagamine – kui info sisestatakse vaid üks kord, vastutab alginfo korrektsuse eest tellija. Tellimuse edasise käekäigu eest vastutab aga veo-firma,

kellel puudub võimalus saadud infot omalt poolt moonutada.

Tõruke hinnangul on üldine suund kindlalt e-tellimuste osakaalu kasvule. “Nagu ka panganduses on tänaseni võimalik käsitsi maksekorraldusi täita ja sellega panka minna, nii on see ka transporditeenuste puhul. Ei välistaks, et edaspidi tuleb arvestada ka sarnase käsitlustasuga,” märgib ta.

**DSV TRANSPORT soovib logistika-
direktor Alvar
Tõruke
sõnul e-telli-
muste mahtu
kasvatada.**

FOTO: EIKO KINK

Suurim partner Venemaa

Transiitveod andsid mullu 77 protsenti veomahust, suurem osa kaubast tuli Venemaalt.

Transiitveod olid kokku 18,7 miljonit tonni, aastaga kahanes vedu 5,9 protsenti.

Venemaalt laeti 2013. aastal Eesti suunas 14,42 miljonit tonni kaupu ja laadimine kasvas 2,3 protsenti. Läti kaudu saabus Eestisse 1,64 miljonit tonni vedusid

ehk ligi kaks korda rohkem kui aasta eest. Kasahstani päritolu oli 1,33 miljonit tonni veoseid ja maht kasvas 11 protsenti. Veod Valgevenest vähenesid aga 60 protsenti ja olid kokku 1,12 miljonit tonni.

Eestist laeti kõige enam kaupu Venemaa suunal. Kokku oli veomaht 1,06 miljonit tonni kaupu ehk 2 protsenti vähem

kui 2012. aastal. Teisel kohal oli Läti 0,14 miljoni tonniga ja kolmandal Afganistan 0,13 miljoni tonniga.

Kohalikus ühenduses veeti mullu 3,6 miljonit tonni kaupu ja maht vähenes võrreldes tunamullusega 11,6 protsenti. Eksportveod vähenesid 6,7 protsenti ja olid kokku 0,72 miljonit tonni.

ÄRIPÄEV.EE

AVT SERVICE

**Veoautode ja busside
kompressorite ning piduri-
sadulate remont ja müük.**

**Betooni 19b, Tallinn 11415
GSM: 5650 3593, 5303 2539
e-post: info@avtservice.ee**

AVT SERVICE

**Veoautode ja eritehnika
diiselmootorite,
kõrgsurvekiütusepumpade
ja -pihustite remont.**

**Betooni 19b, Tallinn 11415
GSM: 5650 3593, 5303 2539
e-post: info@avtservice.ee**

AVT SERVICE

**Veoautode, haagiste ja eritehnika
avariiremont. Raamide ja kabiinide
õgvendamine.**

**Betooni 19b, Tallinn 11415 GSM: 5650 3593
www.avtservice.ee info@avtservice.ee**

Ä Kommentaar

Ühine alus tekitab raamid

TOOMAS ORUTAR
OU Logistik Plus

Selline programm tõstab selgelt transpordifirmade efektiivsust ja väldib vigade tekkimist. Mõttetud arusaamatused kaovad samuti ära. Kliendid surutakse sel moel piltlikult öeldes täpsetesse raamidesse, protsessidesse, mis on mõlemale poolele kasulik. Osale klientidele võib see tekitada pahameelt, kuna selliselt on nad kohustatud programmi sisestama täpsed andmed ja hiljem andmete muutmine ei pruugi olla nii lihtne. Nendele klientidele, kes praegu juba teevad protsessipõhist tööd, tõstab selline arendus veelgi efektiivsust. Pooldan selliseid uuendusi.

Telefoni vastu ei saa

JÜRI ETVERK
ASI Go Group tegevjuht

Tellimuste üleminek logistikarakendustele toimub kontserni transpordiettevõtetes järkjärgult ning puudutab enamjaolt vaid suurkliente ja inimesi, kelle igapäevatööks on pidev tellimuste esitamine ja transpordikorraldus. Professionaalsed tellijad, näiteks ettevõtete hankejuhid, on selleks valmis ning palju tellimusi võetakse juba praegu vastu struktureeritud veebivormi põhjal. Korrektsete andmete sisestamine on saanud harjumuspäraseks tänu internetipankadele, veebi kaudu kaupade tellimisele või postipakkide saatmisele.

E-post on siiski endiselt kasutusel ning väga kiiret reageerimist nõudvate tellimuste puhul jääb ka lähiajal peamiseks kanaliks isiklik suhtlus telefoni teel. Näiteks, kui kliendil on vaja ootamatult 15 minuti pärast bussivedu, siis ta eeldab ka kohest vastust ja kinnitust, et suudame soovi täita. Mis tahes muu suhtluskanali puhul samavõrd operatiivset kinnitust kui vahetu telefonisuhtluse puhul veel oodata ei saa. Mobiilirakenduste kasutuselevõtt on bussivedude puhul ehk tulevik.

Taksonduses on ettevõtted valmis mobiilirakendustele üle minema, kuid paljud kliendid ei ole täna veel valmis end positsioneerimisrakendusega siduma ja eelistavad siiski pigem isiklikku suhtlust.

Metsavedajail juba ammu e-leht

SILVER SUU
ASI Holmen Mets ekspordijuht

Metsatööstusfirmad on ühinenud metsamaterjali elektroonilise veosesüsteemiga ELVIS, mis on samaväärne senini kehtiva kohustusliku paberveoselehega. Kuna oleme valdavalt metsamaterjali ostja rollis, siis meie jaoks olulist vahet ei ole, kas metsamaterjali koorem saabub paberil või elektroonilise veoselehega. Pigem peaks elektrooniline variant meie tarnijate ja transpordiettevõtete elu lihtsamaks tegema.

Riigimetsa Majandamise Keskus on täielikult üle läinud elektroonilisele veoselehele ja nemad on praegu ka üks väheseid, kes sellise veoselehega meile kaupa tarnivad.

Lisaks uute rutiinide juurutamisele muudab IT-areng klassikalist transporditeenust läbipaistvamaks. “See tähendab, et juba praegu on saadeti jälgimine kasutatav ka tavatranspordis, mis oli varem vaid kullerite pärusmaa. Kõik see seab aga ettevõtetele uusi nõudmisi ja seeläbi pakub kindlasti kliendile suuremat lisaväärtust. Selliste arengutega arvestamata jätmise oleks ilmselgelt vale,” lisab Tõruke.

Venemaa pakid nüüd ainult läbi Eesti Posti

Rahvusvahelised kullerifirmad lõpetasid uute tollinõuete tõttu venelastele pakki-
de vedamise, kirjutas Ärileht.

Rahvusvahelised kullerifirmad DHL, DPD, Pony Express, TNT ja FedEx teatasid eelmisel nädalal, et nad ei suuda Venemaa uute tollireeglite tõttu enam eraisikutele kvaliteetset teenust tagada. “Inimesed ei saa enam meie kaudu oma Venemaal elavatele sugulastele kingitusi saata, sest me ei võta enam vastu postipakke Venemaal elavatele eraisikutele saatmiseks,” ütles DHL Eesti juhatuse liige Kristina Laaneots Ärilehele.

Venemaa karmistas tollinõudeid, et piirata oma kodanike oste rahvusvahelistest internetikaubamajadest ja koguda varasemast suuremat tollimaksum. “Paki kättesaamiseks tuleb nüüd võtta kolm allkirja eri kohtades ja eri ajal töötavatelt ametnikelt. See muudab asjaajamise aadressaadile piinarikkaks,” selgitas Laaneots. “Venemaalt välismaale toimetame saadetisi samamoodi nagu varem, sest siin muudatusi pole.”

Kulleriteenus kiirem. Eestis elavad venelased eelistasid sugulastele pakki saatmiseks tavapostiteenusest palju kallimat kulleriteenust põhjusel, et Venemaa Posti kättetoimetamise aeg on väga pikk ja saadetised kaovad sageli ära. Kui tavapostiga jõuavad näiteks teele pandud dokumentid Eestist Moskvasse mitte nädalaga, siis DHL viis sama paki kohale ühe päevaga.

Eesti Post jätkab eraisikutele saadetavate postipakkide vastuvõtmist ilma muudatuseta. “Venemaa on endiselt üks populaarsemaid sihtkohti, kuhu Eestist pakke saadetakse,” rääkis Eesti Posti pressiesindaja Kadri Tonka. “Venemaa Post on oma teenuse kvaliteeti pidevalt parandanud ja keskmiselt jõuab pakk Eestist Venemaale saaja kätte 10–15 päevaga.”

Eesti Posti arvates soovib Venemaa reguleerida kullerifirmade turgu ja muudatused ei puuduta riiklikke postiasutusi. Samuti ei mõjuta uus regulatsioon rahvusvahelist EMS-kulleriteenust.

ÄRIPÄEV

Kava näeb arengut merel

Majandusminister Juhan Partsi hinnangul pole üldse halb, kui kaup hakkab rohkem meritsi liikuma, raudteetransiidis võivad olukorda muuta WTO kokkulepped.

Transpordi arengukava 2014–2020 näeb ette, et rahvusvaheliste kaubavedude maht kasvab tulumulluselt 72 miljonilt 2020. aastaks 86 miljonile eurole.

Riigikogu liige Jaan Õunapuu küsis arengukava kinnitamise istungil minister Juhan Partsilt, kas ta näeb probleemi selles, et kasv tuleb enamasti merendussektorist, samal ajal kui raudteel kaubamaht oluliselt kahaneb.

Parts ütles, et pole üldse halb, et kaup hakkab rohkem meritsi liikuma. “Kui me vaatame oma sadamate ja mitme terminali te-

gevust, siis nad on leidnud täiesti uusi ja suuremat lisaväärtust pakkuvaid ärimudeleid, kaup tuuakse meritsi ja viiakse meritsi välja,” rääkis Parts.

Ida-lääne suunalises kaubanduses on tema hinnangul keskne küsimus Maailma Kaubandusorganisatsiooni raames sõlmitud kokkulepped.

ÄRIPÄEV.EE

logistikauudised.ee

TRANSPORDIKINDLUSTUSE KONVERENTS 20.02

Original Sokos Hotel Viru konverentsikeskus

9.00 Registreerumine ja hommikukohv

9.30 Kuidas riikide ebastabiilsus võib mõjutada tarneid
Eesti Tuleviku-uuringute Instituudi direktor **ERIK TERK**

10.00 Kas veosekindlustus katab täna enamuse riske?
RSA Balti riikide riskijuht **ILMAR VISSAK**
ERGO mere- ja tehniliste riskide kindlustuse grupijuht **VADIM PALTMANN**

10.30 Ootamatud kahjud kaupade veol
ERGO mere- ja tehniliste riskide kindlustuse grupijuht **VADIM PALTMANN**

11.00 Nõuandeid veose- ja vedajakindlustuse lepingute sõlmimisel
Advokaadibüroo LEXTAL vandeadvokaat **OLAVI-JÜRI LUIK**

11.30 Kohvipaus

12.00 1 jurist, 2 kindlustajat ja 3 kahju - juhtumipõhised näited vedaja-, ekspedeerija ja veosekindlustuses

• Kaubakahju käsitlemine kauba varguse puhul veokist -

ERGO mere- ja tehniliste riskide kindlustuse grupijuht **VADIM PALTMANN**

• Mis juhtub kui ekspedeerija ei suuda hooajalist kaupa õigeaegselt kliendile tarnida - RSA Balti riikide riskijuht **ILMAR VISSAK**

• Juhtum kahe laeva kokkupõrgest - LEXTAL vandeadvokaat **OLAVI-JÜRI LUIK**

12.45 Pandiõigus: millal võib vedaja arestida ekspedeerija kauba?

Miks jääb lõpuks kannatajaks kauba omanik?

• Ülevaade sündmustest – Parme Transi omanik **JÜRI ŠEHHOVTSOV** ja Parme Transi jurist **DENISS BELOV**

• Mis moodi peaksid ekspedeerijad antud olukorda sattudes käituma – ELEA juhatuse esimees **ALVAR TÕRUK**

• Advokaadibüroo Amos vandeadvokaat, veo- ja ekspedeerimise lepingute praktik **KAI AMOS**

13.30 Lõuna

14.30 Soovitused kuidas peavad vedajad ja kaubaomanikud käituma uues Venemaa tolligarantiide süsteemis

ERAA TIR osakonna juhataja **LAURI LUSTI**

15.15 Venemaa keeldumine TIR garantiidest – kas kahjunõuded Venemaa tolli vastu on võimalikud (ettekanne vene keeles)

Advokaadibüroo „Pleshakov, Ushkalov ja partnerid“ partner **VYACHESLAV USHKALOV**

Konverentsi soodushind registreerumisel kuni 13. veebruar **199 eurot** (km-ga 238,8 eurot), mitme osaleja soodushind –5% 189,05 eurot (km-ga 226,86 eurot).

Lisainfo ja registreerimine:
Martin Kivimäe, tel 5666 7056, martin@logistikauudised.ee
www.logistikauudised.ee

Äripäev

Konverentsi toetab:

Äripäeva Akadeemia koolituskalender

Äripäev

VEEBRUAR

1 laupäev
2 pühapäev
3 esmaspäev
4 teisipäev
5 kolmapäev
6 neljapäev
7 reede
8 laupäev
9 pühapäev
10 esmaspäev
11 teisipäev
12 kolmapäev
13 neljapäev
14 reede
15 laupäev
16 pühapäev
17 esmaspäev
18 teisipäev
19 kolmapäev
20 neljapäev
21 reede
22 laupäev
23 pühapäev
24 esmaspäev
25 teisipäev
26 kolmapäev
27 neljapäev
28 reede

6. veebruar
Mitterahaline
motiiveerimine
Koolitaja
Kaido Pajumäe

11.–12. veebruar
Projekti juhtimise
Kool - I ja II moodul
Koolitaja Tiit Valm

12.–13. veebruar
Coachingu
koolitus juhtidele
Koolitaja Ivar Lukk

12.–13. veebruar
Äripäeva Maksukool
IV lend - I moodul
Koolitaja
Marko Saag

19.–20. veebruar
Tootmisjuhtimine
Väikeettevõtetele -
I ja II moodul
Koolitaja Jaak Lavin

19. veebruar
Telefonimüük -
kõnede analüüsi
praktikum
Koolitaja
Mihkel Reinsalu

26.–27. veebruar
Välisrahastusega
projektide
finantsjuhtimine ja
aruandlus
Koolitaja
Marikái Karilaid

26.–27. veebruar
Konflikti ennetamine
ja juhtimine
Koolitaja
Tõnu Lehtsaar

www.akadeemia.aripaev.ee

TOOTJATE JA KAUPMEESTE ÜHISSEMINAR

KUIDAS TEHA JAEKETTIDES EDUKAID KAMPAANIAID?

28. veebruaril
**Tallink Spa &
Conference Hotel**

- tootekampaaniad
- õiged prognoosid
- kohtumised uute otsustajatega

Seminari programm

10.00–10.45 Mille järgi teevad ostjad oma valikuid?

 Emori uuringuekspert **Kersten Jögi**
10.45–11.15 Viis eristuvat ideed edukatest
kampaaniatest jaekettides

 Momentum Estonia tegevjuht **Kristjan Kaleviste**
11.15–11.45 Kogemuslugu: milline oli eelmise aasta
edukaim tootekampaania Soomes?

(esineja kooskõlastamisel)

11.45–12.45 Lõuna
12.45–13.15 Prognoosimise olulisemad õppetunnid

 Rimi tarneahela juht **Allar Kahju**
13.15–13.45 Kuidas tõsta teenindustaset ning
vältida tarneauke?

 Telema tegevjuht **Hele Hammer**
13.45–14.30 Tootja kogemuslugu

(esineja kooskõlastamisel)

14.30–15.15 Networking jaekettidega ja energiapaus

Osalejad saavad otsekontaktis jaekettide ostujuhtide ja tippjuhtidega esitada oma küsimused, uurida jaekettide eelistusi ning luua või arendada kontakte. Jaekettidel on eraldatud pind kohtumisteks tootjate ja hulgimüüjatega. Arutelud toimuvad vabas õhkkonnas.

 Teid ootavad individuaalsetele aruteludele: **Rimi, Selver, ABC Supermarkets** ja veel mõned jaeketid

15.15–16.00 Jaekettide juhtide arutelu tootjate ja hulgimüüjatega

 Registreerimine: registreerimine@aripaev.ee tel 667 0411

 Info: www.bestsales.ee ja www.kaubandus.ee
Äripäev Best Sales
kaubandus.ee

SOLARIS

comarket

rimi

SELVER

klubihiin
29,50
tavahind 36,50

“Psühhopaatiliste joontega isikutel on ajast aega olnud ühiskonnas oma eelised ning ka tänapäeva maailmas annavad enesekindlus, sarmikus, kartmatus ja sihikindlus kindlasti kätte nii mõnegi trumbi. „Psühhopaatide tarkus” uurib, mida meil on võimalik psühhopaatidelt õppida.

Äripäeva raamatuklubi raamatupood.aripaev.ee

SEMINARISAALIDE RENT VEEBRUARIS E-N TASUTA!

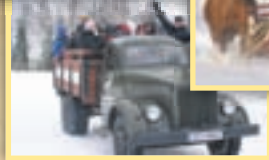
TOOSIKANNU

TOOSIKANNU PUHKEKESKUS

**seminarid • majutus • toitlustus • talvepäevad
loodusmatkad • ATV- ja mootorsaanimatkad
hobused • lasketiir • ulukisafari**

tel 56 935 465 • Jöeküla küla • Kärü vald
79218 • Raplamaa • info@toosikannu.ee
www.toosikannu.ee

TEL 667 0105

korraldaja, kontaktandmed	ruumi suurus	istekohti	hind/ühik	hinna sees	lisatasu eest	majutus- kohti	soodustused	lisainfo
TÄHETORNI HOTELL *** Tähetorni 16, 11625 Tallinn tel 677 9100 / 110 faks 677 9096 tahetorn@neti.ee www.thotell.ee	konverentsisaal 80 m², sisaldab tasuta 9 m² lisaruumi; koolitusruum Sviit 70 m², sisaldab tasuta 19 m² lisaruumi; võimalus kohandada väiksemaid (35 m²) seminariruum olenevalt soovist ja inimeste arvust	50 6 50 16		kokkuleppel, teeme Sulle sobiva hinna	wifi, TV, VHS-/DVD- mängija, CD-mängija, ekraan, grafoprojektor, pabertahvel, paberid, markerid	dataprotektor, paljundus, toitlustamine, kohvipausid	80+ 40% odavam	Asume kesklinnast 9 km kaugusel Nõmmel. Väga head parkimisvõimalused, ühistransport bussiga nr 10, 20, looduskauis ümbrus, meid ümbritsevad terviserajad ja Nõmme seikluspark koos basseinidega. Hotellis on à la carte restoran, kus saab korraldada ka tähtpäevi, pidustusi ja ärilõunaid. Hotellis on hubane baar ja saun. Küsi kindlasti hinnapakkumist! Leiame koos Sinuga sobiva lahenduse!
HAAPSALU KUTSE- HARIDUSKESKUS Ehitajate tee 3, Uuemõisa, Läänemaa tel 666 1740 kool@hkhk.edu.ee www.hkhk.edu.ee	saal 320 m² teatristiilis, laudadega lava 95 m² koolitusruum 100 m²	400 250 kuni 50	30 €/h 200 €/p 12 €/h 95 €/p	wifi, mikrofonid, dataprotektor Full HD, helivõimendus, paber- ja valge tahvel, sülearvuti	paljundus, toitlustamine, kohvipausid, IT-tugi, majutus		kokkuleppel	Asume Haapsalu kesklinnast 2 km kaugusel tänapäevases keskkonnas. Hinnad sõbralikud, kuna teenuste pakkumises osalevad õpilased. Majutus suveperioodil.
HOTELL DZINGEL Männiku tee 89, Tallinn tel 610 5300 www.dzingel.ee hotell@dzingel.ee	A-saal 45 m² B-saal 52 m² C-saal 200 m² D-saal 117 m² E-saal 35 m² F-saal 55 m² G-saal 70 m² H-saal 22 m²	30 20 200 70 20 30 45 20	kokkuleppel	TV, video, grafoprojek- tor, pabertahvel, CD-mängija, wifi	toitlustamine gruppidele, kohvipausid, koopiad, video- dataprotektor	700	kokkuleppel	Hea ligipääs ühistranspordiga, tasuta valvega parkla 100 autole ja viiele bussile, kaks sauna, tasuta wifi, soodsad kohvipausid ja lõunasöögid, võimalik korraldada firmapidusid ja sünnipäevi.
JÄNEDA MÕIS OÜ Lääne-Virumaa 73602 Jäneda tel 384 9750 info@janedaturism.ee www.janedaturism.ee	10 eri suurusega konverentsiruumi	10-250	10-25 €/h ja kokkulep- pel	wifi, dataprotektor, pabertahvel, markerid, grafoprojektor	paljundus, kohvipausid, toitlustamine	120	kokkuleppel	Tallinnast 70 km, looduskauis ja rahulik keskkond, külastemaja, saunad ja spaateenused, suusa- ja matkarajad, suusalaenutus. Musta Täku Talli körts on peopaigana parim, laudades kuni 300 kohta! Kiire pakkumine ja sujuv teenindus.
HOTELL SUSI*** Peterburi tee 48, Tallinn tel 630 3672 konverents@susi.ee www.susi.ee	Mari 25 m² Jüri 40 m² Marta 55 m² Roheline Ämblik 200 m²	8 25 40 120	kokkuleppel	wifi, dataprotektor, ekraan, pabertahvel, TV, video, CD-mängija	paljundus, toitlustamine, kohvipausid	200	kokkuleppel	Asume Peterburi teel ajaloolise Jüriõõ pargi vastas ainult 2 km kaugusel lennujaamast ja bussijaamast ning 10 minuti sõidu kaugusel Tallinna kesklinnast. Ühistransport bussiga nr 54 ja trammidega nr 2 ja 4. Suur tasuta parkla. Rikkalik valik kohvipause, toitlustamine hotelli restoranis. Peale tavapärase nõupidamise või konverentsi võimalus korraldada firmapidusid, bankette, vastuvõtte jm üritusi. Hotellis on ilusalong ja kaks sauna.
TOOSIKANNU PUHKEKESKUS Jõeküla, Kärü vald, 79218 Raplamaa. Tel 489 8160; www.toosikannu.ee; info@toosikannu.ee	Seminarisaal Jahisaal 80 m² Ale-Sepa seminarisaal	60 30 20	Seminarisaali rent 150 €/p	Dataprotektor, ekraan, wifi, pabertahvel, TV, video	Toitlustus, kohvipausid, majutus, ulukisafari, lasketiir	Talvel kuni 100 inimest, suvel kuni 180 inimest	Veebruaris seminarisaali rent E-N TASUTA!	Seminarisaalides toolide-laudade paigutus vastavalt Teie soovile. Toosikannu Puhkekeskus asub looduskauis kohas metsade sügavuses Kärü vallas Raplamaal 80 km kaugusel Tallinnast. Pärast seminari on võimalik käia saunas, matkata ATV või mootorsaaniga, osaleda ulukisafaril või lasta püssi meie lasketiirukompleksis.

Äripäev
Best Sales
ehitusuudised.ee

KINNISVARAKONVERENTS

ARENDUSED 2014 • MAAKLERITE TASEMEUURING • VISIOONID

20. veebruaril 2014

kell 9.30–17.00 Original Sokos Hotel Viru konverentsikeskus

Konverentsi programm kell 10.00–17.00

Mis hakkab toimuma ärikinnisvara turul?

Colliers International Partner, investeringute ja hindamise juht, MRICS Margus Tinno

Millised on uued kontseptsioonid ärikinnisvara turul?

Kaamos Kinnisvara nõukogu liige Jaak Vende

Millisesse ärikinnisvarasse on välisinvestor valmis

panustama? Selvaag Eesti OÜ tegevjuht Margus Eek

Mis hakkab toimuma erakinnisvara turul?

Kinnisvarakool OÜ ja Eesti Kinnisvarafirmade Liidu juhatuse liige Tõnu Toompark

Lõuna

Kuhu suunduvad Arco Vara arendused?

Arco Vara juhatuse esimees Tarmo Sild

Millised on Kalamaja piirkonna uued arendused?

YIT Ehituse juhatuse esimees Margus Põim

Milliseid elamuid tegelikult vajatakse?

Pindi Kinnisvara juhatuse liige Peep Sooman

Mis hakkab toimuma Kopli Liinidega?

Tallinna Linnavaarameti juhataja Einike Uri

Kui edukas on passiivmajade äri?

Lucca Kodu juhatuse esimees Kristjan-Thor Vähi

Energiapaus ja *networking* (individuaalsed kohtumised), ekskursioon Viru KGB ruumides

Maaklerite Mystery Shoppingu tulemused: milline on täna maaklerite tase?

Dive Estonia juhatuse liige Kerli Soosaar.

Uuringu tulemusi kommenteerivad praktikud: Pindi Kinnisvara juhatuse liige Peep Sooman ja Eesti Kinnisvaramaaklerite Koja juhatuse liige Margit Sild kinnisvarabüroost Uus Maa.

Energiapaus ja *networking* (individuaalsed kohtumised), ekskursioon Viru KGB ruumides

Visioonid, mis muudavad kardinaalselt Eesti kinnisvaraturgu

Helsingi-Tallinna tunnel –

oma visiooni esitab investor Joakim Helenius

Rail Baltic – oma visiooni esitab Rail Balticu projektijuht Miiko Peris (kooskõlastamisel)

Viisavabadus Venemaaga – oma visiooni esitab Riigikogu väliskomisjoni esimees Marko Mihkelson
Kommenteerivad Eestis tegutsevad kinnisvarainvestorid.

Info: www.ehitusuudised.ee ja www.bestsales.ee

Registreerimine: registreerimine@aripaev.ee tel 6 670 411

UUS VEEB: haldusuudised.ee

Liitusin uudiskirjaga, sest
haldusteemadega
kursis olles saan teha
paremaid otsuseid.

Liituge teiegi!

ELARI UDAM,

Riigi Kinnisvara juhatuse liige
ja haldusdirektor. 2002. aastast
Eesti Kinnisvara Haldajate
ja Hooldajate Liidu
juhatuse liige,
kuulutatud
2009. aasta
"Kinnisvara
korrashoiu
GURUks".

Liitu uudiskirjaga:
haldusuudised.ee

Mis on haldusuudised.ee?

See on Äripäeva uhius teemaveeb, mis keskendub ettevõtte haldusteemade kajastamisele. Veebis kajastatavad teemad aitavad otsustajatel kasumlikumalt majandada ning olla kursis valdkonna seadusandluse ja nõuetega. Ohutus, kindlustus, tuleohutus ja turva on ainult mõned märksõnad, mis kindlalt leiavad koha haldusuudistes.

Lepingute käsiraamat

Lepingute käsiraamatut
koostab advokaadibüroo Aivar Pilv

- Käsiraamatu järgmises täienduses kirjutame kindlustuslepingutest

kasiraamat.aripaev.ee/lepingud

Äripäev

Tellimisinfo telefonil 667 0099

Äripäeva käsiraamat

raamatupidaja.ee

21. veebruar

Original Sokos Hotel Viru

Lemmiklektori loeng: Millised detailid määravad maksuvaidluse edu?

Loengul kaetavad kohtulahendid:

Erisoodustused
Kingitused
Annetused erinevatele MTÜ-dele
Vastuvõtukulud
Ettevõtlusega mitteseotud kulud ja väljamaksed
Dividendid ja omakapitali väljamaksed
Siirdehinnad
Füüsiliste isikute probleemid
Käibe tekkimise koht
Käibe maksustatav väärtus
Maksuvaba käive
Sisendkäibemaksu mahaarvamine

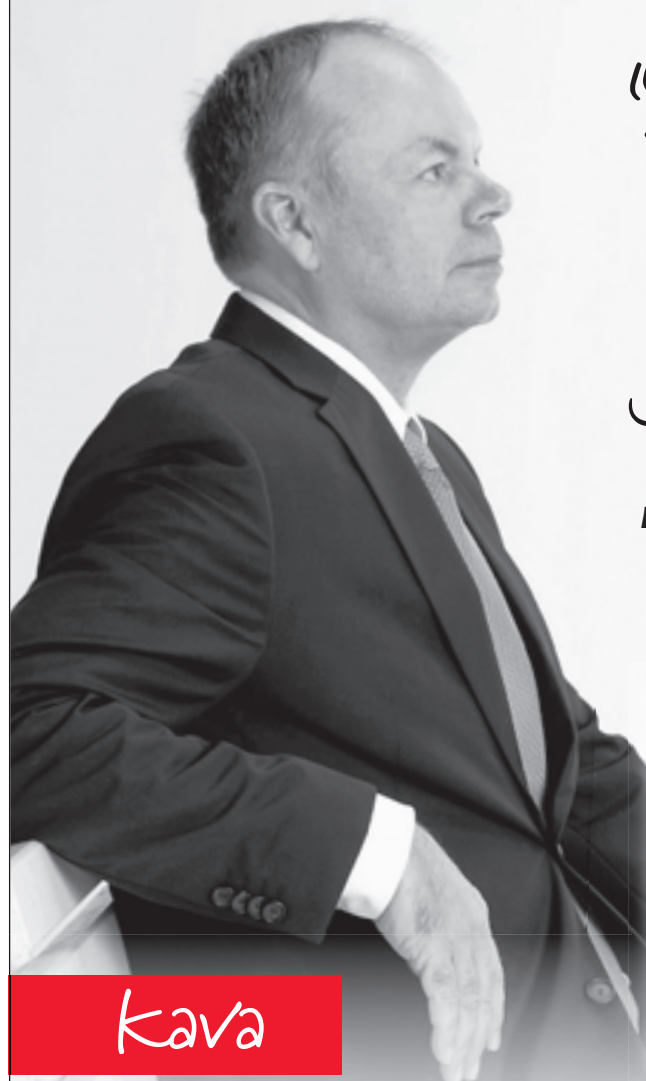
MARKO SAAG,
Advokaadibüroo GLIMSTEDT advokaat,
maksukonsultant, TTÜ finantsarvestuse
õpetooli rahvusvahelise maksunduse
lektor

Loengul osalemine maksab registreerudes 13. veebruarini **169 eurot** (km-ga 202,8 eurot), alates 14. veebruarist 199 eurot (km-ga 238,8 eurot). Kahe või enama isiku korraga registreerimisel ühest maksjaettevõttest kehtib hindadele 5% soodustus.
Registreerimine veebis www.raamatupidaja.ee või telefonil 667 0411.
Seminari projektijuht Anne-Ly Raudhein, tel 667 0107.

Äripäev

XIV Gaselli Kongress

19. veebruaril 2014

"Jookse,
gasell,
jookse!"

Jüri Möis
räägib oma loo

Kava

10.30–11.00 EASi teenused gasellile
EASi juht Taavi Laur

11.00–11.30 Jookse, gasell, jookse!
Suurettevõtja Jüri Möis

11.30–12.00 Maailma ägedaima start-up'i ehitamine
Transferwise'i asutaja Kristo Käärman

12.00–12.30 Lati seadmine ja marssalikepikesed
Kaitseväge Ühendatud Õppeasutuste ülem kolonel Martin Herem

12.30–13.30 Lõuna

13.30–14.00 Mina ja minu inimesed püsipinges
Juhtimispsühholoogia tippkoolitaja Mare Pork

14.00–14.30 Õppetunnid kätte ja edasi!
M.V.Wooli juht Mati Vetevoel

14.30–15.00 Kuidas oli, kuidas oleks võinud olla ja kuidas peaks olema
Suurettevõtja Oleg Ossinovski

15.00–15.30 Äripäeva Gaselli TOPi võitjate autasustamine
Gaselliliikumise toetaja tervitus
LHV Groupi juhatuse liige Erkki Raasuke

Gaselliliikumist toetab

LHV

Gaselli Kongress on avalik tunnustus gasellidele, kiiresti kasvavate firmade omanikele ja juhtidele, kelle võimekusest ja töökusest oleneb Eesti majanduse käekäik. Kongressil kuulutatakse välja tänavused Gaselli TOPi võitjad.

Kongressi hind kuni 31. jaanuarini 189 eurot (km-ga 226,8 eurot).
Tavahind 229 eurot (km-ga 274,8 eurot).
Lisainfo: telefon 667 0251, e-post kertu.ruus@aripaev.ee

Äripäev

ÄRILAUSE

„Toomas Starke: Ega see pole rikas, kel palju on, vaid rikas on see, kes endaga rahul on.

OÜ Starfeld juhi ja ühe omaniku hinnangul on siis kõik korras, kui saad teha seda, mida sa armastad ja mis sulle rahulolu pakub. Vastutahtsi tegutsemine tema sõnul kaua ei kesta.

ANNAB ARU

Riigikogu liikmete Urbo Vaarmanni, Viktor Vassiljevi, Kalev Kallo, Enn Eesmaa, Peeter Võsa, Lauri Laasi, Vladimir Velmani, Valeri Korbi, Mihhail Stalnuhhini ja Mailis Repsi 2. detsembril 2013 esitatud arupärimine EASi töö kohta.

Kui suur on EASi 2013. ja 2014. aasta eelarve ning kui suure osa sellest moodustavad reklaamikulud?

JUHAN PARTS, majandus- ja kommunikatsiooniminister

EASi eelarve maht oli 2013. aastal 110,7 miljonit eurot ja 2014. aastal 70,3 miljonit eurot. Lihtsalt kommentaarina, vahemärkusena, et see vähene-mine puudutab paljuskü regionaalinvesteeringuid, mida samuti EAS on teinud, ennekõike koolid, lasteaiad ja muud taolised. Reklaamikulude summa oli 2013. aastal suurusjärgus 1,8 miljonit eurot ja selle aasta eelarves on nendeks kavandatud 1,6 miljonit eurot, mis moodustab 2,5% aastaeelarve mahust ja reklaamikulude eelarve enamikus, suures enamikus, üle 90% suunatakse koostöös turismiettevõtjatega Eesti turismi siht-turgudele turismi edendamise eesmärgil.

Millise hinnangu annate EASi tööle Eesti tutvustamisel välismaal?

Vaadates EASi tööd pikema perioodi vältel, siis EASi töö on olnud süsteemne, järjepidev.

Kuid arvestades Eesti majanduse ees olevaid väljakutseid ja meie arengutaset, on kindlasti märkimisväärset arenguruumi, et aja nõuetega kaasas käia. Kokku on EAS turismivaldkonnas määratlenud enda jaoks 15 sihtturgu. Need on Soome, Venemaa, Läti, Leedu, Norra, Rootsi, Saksamaa, Itaalia, Hispaania, Prantsusmaa, Holland, Suurbritannia, Hiina, Jaapan ja USA.

Eesti tuntust EASi tegevuse prisma läbi kindlasti mõjutab töö välisinvesteeringutega, mille peamine eesmärk on ennekõike kõrge lisandväärtusega uute töökohtade loomine Eestis ja Eesti maksutulu suurendamine. EAS on määratlenud fookuseeritud välis-turgudele järgnevad kasvuvaldkonnad, infokommunikatsiooni tehnoloogia Cleantech teenuskeskused. Peale investeeringute tegemist on EASi ülesanne kindlasti aidata välisettevõtet laiendada juba Eestisse toodud tegevusi, julgustada rahvusvahelisi kontserne ka teiste tegevuste toomisel Eestisse. Kolmas suur tegevussuund on töö välismessidel.

LUGEJA ARVAB

„Mul on ka idee. Plaan on ettevõtjana salastada maksudeklaratsioonid ja kontoväljavõtte maksuameti eest; aastaaruanne äriregistri eest ja töötasude suurus töötajate eest.

Kommentaari Äripäeva juhtkirjale “Käsi ette salastamisplaanile”

LOE WWW.ARIPAEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon:
(372) 667 0195,
(372) 667 0222

Toimetus:

e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111

Reklaamiosakond:

e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105

Tellimine ja levit:

e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099

Tellimine internetis:

www.aripaev.ee/tellimine

Äripäeva tellija eelised - ostu-keskkond privileeg.aripaev.ee ja soodsaim võimalus soetada Äripäeva raamatuklubi raamatuid. Äripäev veebis: www.aripaev.ee Trükk AS Kroonpress

Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Toimetuse kaastöid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakalajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASi Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

KOLUMN

Uuenev kliimapolitiitika tuleb Eestis võiduks pöörata

Euroopa Komisjoni avaldatud uute kliimaeesmärkide puhul jäi alles ainult üks liikmesriikidele kohustuslik eesmärk: aastaks 2030 vähendada CO₂ emissioone vähemalt 40%, võrreldes 1990. aastaga. Eesti energiatarbijale on uudis ainult ühest kliimapolitiitika eesmärgist kindlasti hea, sest see tähendab väiksemaid kulusid.

Eesti kliimapolitiitika peab nüüd keskenduma sellele, kuidas täita Euroopa Liidu eesmärgid võimalikult väikeste kuludega, hoida keskkonda ning teenida fossiilkütuste varudest riigile võimalikult suurt tulu. Meie kliimapolitiitika ja selle sidumisel energiapolitiitika on olulisemateks teemadeks biomassi, maagaasi ja põlevkivi kasutamine.

Biomassi energeetiline kasutamine. Soomes on metsa pindala poolest 10 ja Rootsis 13 korda rohkem kui Eestis. Ometigi ekspordime biomassi koguseliselt rohkem kui kumbki meie põhjala-naabritest. Eesti probleem on puidutoodete väärtusahela lühidus; ümarpuidu ja biomassi eksportimise asemel tuleks ise toota rohkem lõpptooteid ning väheväärtuslik puit suunata energia tootmisse. Taastades väikesed toetused biomassi kasutamisele, oleks võimalik vähendada tarbijate kodukulusid, täita taastuvenergia eesmärgid ja alandada CO₂-emissioone. Tegemist on niivõrd loogilise sammuga, et selle realiseerimine peaks olema ainult aja küsimus.

Pikemas perspektiivis tuleks aga lõpetada iga-suguste toetuste ja riigiabi maksmine, seda nii taastuvenergiaks kui ka teistele energiakandjatele. Kui tõesti on vaja arendada taastuvenergiat või tagada varustuskindlust, siis on mõistlik seda teha tehnoloogianeutraalsete konkursside abil. Igasugune komplitseeritud toetuste jagamine on tarbijatele ainult lisakulu.

Üks võtmeküsimus on ka maagaas, mille kasutamise potentsiaali ja kasulikkust Eestis alahinnatakse. Põhjusti võib otsida ajaloost. Gaasitarneid Venemaalt ei usaldada, ehkki Eestis ei ole rohkem kui 20 iseseisvusaasta jooksul kordagi nendega probleemi olnud. Kuigi gaasi kogumaksumus Eesti tarbijale on üks Euroopa väiksemaid, tuuakse gaasikasutuse vähendamise põhjusena esile maagaasi hinda ja hinnakindlust. Tegelikuses vajaks maagaasi infrastruktuur laien-

MIHKEL HÄRM
Maailma Energeetikakomitee
Eesti rahvuskomitee peasekretär

„Ainult üks kohustuslik kliimaeesmärk tähendab madalaid energiahindu ja konkurent-sivõimelisemat majandust.

damist, kuid ilma tarbimise kasvuta suurendaks see ainult gaasi kogumaksumust tarbijale.

Biogaasi kasutamise edendamiseks pole mõistlik ehitada olemasoleva infrastruktuuri kõrvale paralleelselt biogaasi taristut. Biogaas ja maagaas peaksid kasutama olemasolevaid torustikke, täpselt nagu põlevkivielekter ja taastuv-elekter liiguvad mööda samu juhtmeid. Kuid nagu taastuvelektrit saab võrku suunata ainult siis, kui tuulegeneraator vastab nõuetele, peab ka biogaasi koostis vastama kindlatele nõuetele, enne kui seda saab maagaasiga samasse torusse suunata. See on tehniliselt teostatav. Maagaasi kasutamisele aitaks kaasa ka suurem riikidevaheline koostöö, samuti gaasi kasutamise kasvu kavadamine riiklikes strateegiates. Muidu ei tule siia ka uusi pakkujaid, sest ainult kasvav turg on atraktiivne.

Põlevkivi plaanide analüüs. Põlevkivi kasutamise plaanide puhul saab välja tuua, et uus Auvere elektrijaam toodab taastuvelektrit, põlevkiviõli tootmise kasv aga vähendab Eesti CO₂-emissioone. Õlitootmise tõus vähendab CO₂-heitmeid, sest põlevkivi otse põletamise asemel hakatakse elektrit tootma õlitootmise kõrvalsaadustest. Sisuliselt ollakse Eestis kopeerimas Ameerika kildaõli- ja kildagaasi revolutsiooni.

Plaanid võivad aga jääda ellu rakendamata, seda administratiivsete piirangute tõttu. Eelkõige vajab analüüsimist kaevandamismahtude aastase piiramise poliitika. Tuleb leida aktsepteeritavad keskkonnamõjud ning nende mõjude põhjused. Seejärel saab riigi tulud optimeerida. Kui tahame korrata Norra edulugu ja saada fossiilkütuste abil oluliselt rikkamaks riigiks, peame põlevkivi kasutamist suurendama ja teenitud tulud nutikalt investeerima.

Uusi tähiseid seades visati Euroopas senised kolm kuulsat 20-20-20 eesmärki kõrvale. Peale jäid pragmaatilisus ja kulude kokkuhoid. Muire kasvavate energiahindade ja majanduse vähesel konkurentsivõime pärast on olnud õhus juba pikka aega. Ainult üks kohustuslik eesmärk tähendab väiksemaid kulusid selle saavutamiseks ning seeläbi madalaid energiahindu ja konkurentsivõimelisemat majandust. Tõsi, jäi ka üle-euroopaline taastuvenergia osakaalu eesmärk (27%), aga see on üsna tagasihoidlik ja selle täitmise kohustus on liikmesriikide vahel jagatud.

REPLIIK

Aeg nõuab IT kasutuse laiendamist

Kõrgetasemelistest IKT-ost-kustest tuntakse enim puudust tööstuses, transpordis ja tervishoius. Samas on neis majandusharudes teistest suurem valmisolek tehnoloogia uuendusi kasutusele võtta.

Eesti on saavutanud kades-tamisväärsel rahvusvahelise kasutustaseme riigi e-teenustega. IKT-haru on ettevõtlussek-torina võimekas, idufirmasid vaadates ideedepuuduse üle digilahenduste väljamõtlemisel kurta ei saa. Ent miskipärast piirduvad need edulood üksikute näidetega ega peegeldu

KRISTJAN REBANE
TTU IKT õppevaldkonna arendusnõunik

„Tööstuses ja kaubanduses oleme IT kasutamise poolest teistest riikidest maha jäänud.

laiemas IKT kasutamises. Tööstuses ja kaubanduses oleme IT kasutamises teistest riikidest maha jäänud, nt e-kaubanduse kasutamise määr (21%) jääb meil Euroopa Liidu keskmisest üle kahe korra maha ja enamiku lääneriikide omadega võrreldes on lausa üle kolme korra väiksem.

Seljad tuleb kokku panna. Eesti positsiooni Maailma Majandusfoorumi globaalses IT-pingeras on tagasi tõmmanud IKT vähesem kasutamine era-sektoris.

Järgmisele tasemele hüppeks on vaja riigil, ettevõtlusel ja koolidel seljad kokku panna, nagu kunagi tehti IT-haridusega. Viimane vajab endiselt nii Tiigrihüppe, Tiigriülikooli kui ka IT-Akadeemia toetust, sest see kindlustab tugevad IKT-alusteadmised ning -oskused, ent aeg on küps IT-kasutusala-de avardamiseks. Siin on vaja jõulist tuge riigilt õppekavade arendamisel, firmadelt ootuste täpsustamisel ja haridusand-misel kaasalöömisel ning ülikoolilt pingutust kaasajastada oma hariduspakkumise.

**GOOGLE OSTAB JAAN TALLINNA OSALUSE-
GA IDUFIRMA.** Google ostab väidetavalt
vähemalt 400 mln dollari eest tehisintel-
lekti arendava firma DeepMind Techno-
logies Ltd, mille üks investoreid ja nõus-
tajaid on Skype'i arendaja Jaan Tallinn.
**SOOME FIRMAJUHT VÕTKE EESKUJU EESTI
MAKSUSÜSTEEMIST.** Technopolis Plc juht
Keith Silverang pöördus Soome valitsuse

poole kirjaga, kus soovib muu hulgas
eeskuju võtta Eesti maksusüsteemist ja
vabastada firmasse investeeritud kasum
tulumaksust.
**SÕERD: PANGAD VÕIKSID MAKSTA TULU-
MAKSU.** Hiigelkasumit teenivad pangad
pole juba aastaid maksnud sentigi ette-
võtte tulumaksu. Aivar Sõerd tahab olu-
korda muuta.

EDUKAS EESTI

Pane “isiklik pilv” tööle

E-riigina tuntud Eestist võiks saada SmartEstonia, mis tähendab suurtes andmemah- tudes peituvate teadmise kasutamist otsustusprotsessides. Andmed muudetakse informatsiooniks ning informatsioon praktilise väärtusega teadmiseks just siis, kui vaja; teadmine aga kättesaadavaks seal ja sellele, kellel vaja.

Suurte andmemah- tude kasutamine ei pea olema kitsa ringi privileeg, vaid igaühe õigus. Vähe on asju, mis häirivad roh- kem kui see, et teised (pank, tu- rundaja) teavad meist rohkem kui me ise. Oma “isiklikus pil- ves” peaksin nägema kõiki and- meid, mis keegi minu kohta üldse kunagi kogunud on. Mul peaks olema kontroll enda koh- ta käivate andmete üle, ja töö- riistad, millega neid andmeid informatsiooniks ja teadmiseks teisendada. Mul peaks olema võimalus omal valikul andmeid ja teavet enda kohta jagada.

Kuidas teha? Tõenäoliselt ma teaksin siis, kuidas paremi- ni hoolitseda oma tervise eest, kui palju on mõistlik maks- ta laenu raha kasutamise eest, kui suur on põhjendatud kind- lustuspreemia, kuidas tõsta oma töö produktiivsust ja pal- ju muud. Teeksin targemaid va-

KRISTI ROHTSALU
ettevõtja

Edukas Eesti

”

Suurte andmemah- tude kasutamine ei pea olema kitsa ringi privileeg, vaid igaühe õigus.

likuid. Pähe tuleb must miljon vastuväidet, et miks seda teha ei saa: andmekaitse, tehnoloogi- lised tõkked, oskuste vähe- sus jne. Ilmselt on vastu igaüks, kes löikab kasu informatsioo- ni astümmeetriast. Kuid hilja- aegu olid ka personaalarvutid vaid suurfirmade kasutada. In- ternet muutus personaalseks ja mobiilseks alles 2000. aastatel. Miks siis mitte personaliseerida *big data* siin ja kohe?

Jalgratast pole vaja leiutada. Esiteks saame kasutada e-riigi kogemust ning loodetavasti pa- nustaksid teadmiste, kogemus- te ja kontaktidega ka juba edu saavutanud ettevõtjad. Teiseks

mõeldakse neil teemadel mu- jalgi maailmas, näiteks Harvar- dis. Internetis surfates leiab as- jalikke lahendusi, mida saaks kasutada või eeskujuks võtta.

Mitu etappi. Suure ülesande saab tükeldada väiksemateks etappideks. Kõigepealt tehakse inimestele ühest kohast (“isik- likust pilvest”) kättesaadavaks kõik nende kohta kusaagil hoita- vad andmed (alustame Eestist). Küsimus on siin eri kohtades hoitavate andmete presentee- rimises. Siis lisatakse virtuaal- sed tööriistad andmetega töö- tamiseks, sh visualiseerimiseks ja võrdlusgruppide keskmiste- ga võrdlemiseks. Edasi saab ka- sutada keerulisemaid tööriis- tu, nagu algoritmid ja mudelid mitmesuguste optimeerimis- ülesannete lahendamiseks ja prognooside tegemiseks.

Kogu tarkvara arendus peaks toimuma avatud lähte- koodiga tehnoloogiate põhi- mõtel: igaüks saab virtuaalseid tööriistu lisada, kas siis tasuta või tasu eest. Nii mõnigi lahen- dus ja rakendus võiks olla rah- vusvaheliseks äriks muudetav.

ARTIKKEL ILMUB TALLINNA KAUBAMA- JA, DANSKE BANKI, EMT, RAIDLA LEJINS & NORCOUSI, SAKU ÕLLETUHAUSE, TALLINNA VEE JA ÄRIPÄEVA ARVAMUSKONKURSI EDU- KAS EESTI RAAMES.

Äriteenused

TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

reklaam

ÄRIPÄEVA AKADEEMIA

Camino de Santiago
juhtimiskoolitus - kogemine

1 vaba koht

Koolitaja:

AIRA TAMMEMÄE

Toimub:

3.-11. mail 2014 Camino de Santiago radadel Hispaanias

Hind:

1499 eurot (km-ga 1798,80 eurot)

Koolitus põhineb Ken Wilberi integraalsel mudelil ja toetab juhi arengut. Camino juhtimiskoolitusel treenitakse korraga vaimu, füüsi ja mõistust. Need juhi jaoks kolm olulist komponenti hakkavad üksteist koolituse ajal toetama ja on arengu käivitajateks.

Programm:

I etapp

Eelkoolitus Tallinnas

1 päev- “Teadmine“

Piiride ületamine ja tasakaal (K. Wilber'i integraalne mudel)

Enese aktualiseerimine

Teadvuse muutunud seisundite roll isiksuse arengus

II etapp

Camino de Santiago

Juhtimiskoolitus Põhja-Hispaanias

III etapp

Järelkoolitus Tallinnas: elluviimine

Toetaja:

Lisainfo ja registreerimine: janell.lohvart@aripaev.ee

KOMMENTAAR

Euroopa muutub valides

Käesoleval aastal ootavad Euroopat igal juhul muutu- sed, mis mõjutavad suure töö- näosusega tuntavalt Eesti elu- ja majanduskeskkonda järg- misel viiel aastal. Muutuste- ahela käivitavad Euroopa Parla- mendi valimised 25. mail, mil selguvad ka kuue meid esinda- va parlamendiliikme nimed.

Muidugi on need valimised olulised sisepoliitikas, sest või- vad tugevasti mõjutada poliiti- lisi jõuhooni enne tulevase riigikogu valimisi. Nii on loomu- lik, et meedia arutleb innukalt, millistel poliitikutel on loo- tust europarlamendi pääseda. Aga ka selle üle, kes võiks esin- dada Eestit volinikuna järgmi- ses Euroopa Komisjonis. Ühena vähestest on Eestil olnud kom- beks saata volinikuks ekspea- minister, mis on taganud talle volinike mitteametlikus hierar- hias keskmisest suurema või- mu. Näis, kas see tava jätkub.

Mõju ELi poliitikale. Ent olu- lisem, kui mõne meie era- konna käekäik mais, on europarlamendi valimiste mõ- ju ELi poliitikale järgmiseks viieks aastaks. Nendest sõltub,

HANNES RUMM
Euroopa Komisjoni Eesti esinduse juht,
Sotsiaaldemokraatlik erakond

”

Olulisem, kui mõne meie erakonna käe- käik mais, on euro- parlamendi valimiste mõju ELi poliitikale.

millised poliitilised mõtteviisid Euroopas domineerima hakkavad. Analüüsid ennus- tavad pingelist võistlust suuri- ma europarlamendi fraktsioo- ni pärast konservatiivide ja sot- siaaldemokraatide vahel. Para- ku ka parem- ja vasakäärmus- like poliitikute senisest suure- mat edu. Samas osutab näiteks Jacques Delors'i Instituudi ana- lüüs, et populistlike äärmuslas- te edu suurendab tõenäosust parem- ja vasakpoolsete tihe- damaks koostööks parlamen-

dis ning populistide arvuliselt suurem esindatus ei tähenda nende sisulise mõju kasvu.

Samuti sõltub europarla- mendi valimistest suuresti see, kes vahetavad järgmiseks viieks aastaks välja senised ELi tipp- juhid José Manuel Barroso, Her- man van Rompuy, Catherine Ashton ja Martin Schulzi. Uued tippjuhid toovad loomulda- sa kaasa uusi ideid, neil on oma valijatelt saadud värskest volitu- sed nende mõtete teostamiseks. Seega on Eestis mõistlik lisaks sisepoliitilisele jõukatsumise- le vähemalt ühe silmaga jälgida seda, mis toimub üleeuroopali- ses poliitikas. Veel parem on ise kaasa mõelda ja muutusi meile soodsas suunas mõjutada.

Kampaanias Euroopa asjad.

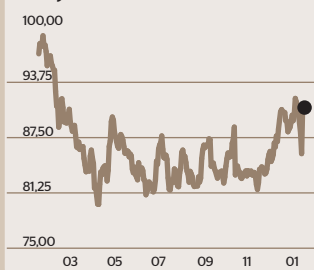
Eesti jaoks on europarlamen- di valimised edukad siis, kui osalus on vähemalt sama suur kui 2009. aastal, mil hääleta- mas käis 44% kodanikest. Tei- seks siis, kui valimiskampaania ajal räägitakse selgeks olulised ELi tulevikku puudutavad vali- kukohad ega tegeleta asjadega, mida ei otsustata Brüsselis, vaid Toompeal või Stenbocki majas.

TÕUSJA

USA traktoritootja Caterpillari aktsia ületas analüütikute ootusi ja siis kerkis veel.

Caterpillar

91,27 USD **+5,92%**▲

LANGEJA

Hiljutine staaraktsia, Taani tuulikutootja oli selle maa aktsiaindeksi eiline suurrükkuja.

Vestas Wind Systems

168,40 DKK **-5,66%**▼

ÄRIPÄEV 28. jaanuar 2014

toimetaja Rainer Saad, tel 667 0398, e-post rainer.saad@aripaev.ee

TULEMUSED

Mida oodata Balti börsifirmadelt? Swedbank ja LHV ennustavad

A RAINER SAAD
rainer.saad@aripaev.ee

Reedel teatas neljanda kvartali majandus-tulemused Tallinna Vesi, kasum tuli alla LHV ja Swedbanki analüütikute ootuste. Milliseid tulemusi prognoositakse teistele Tallinna, Riia ja Vilniuse börsifirmadele neljandaks kvartaliiks?

Swedbank kirjutab neljanda kvartali tulemuste eelvaates, et ootab samasugust trendi, mida nähti eelmise aasta esimese üheksa kuu jooksul – järk-järgult suurenev vastutuul muudab analüüsitavatel ettevõtetel keeruliseks paremaid tulemusi näidata. 2012 on seadnud väga kõrge võrdlusvundamenti käibe kasvu ja kasumlikkuse marginaalidele. Peale selle on paranev Balti piirkonna makromajanduse olukord toonud kaasa konkurentsi kasvu ja suurenenud kulusurved.

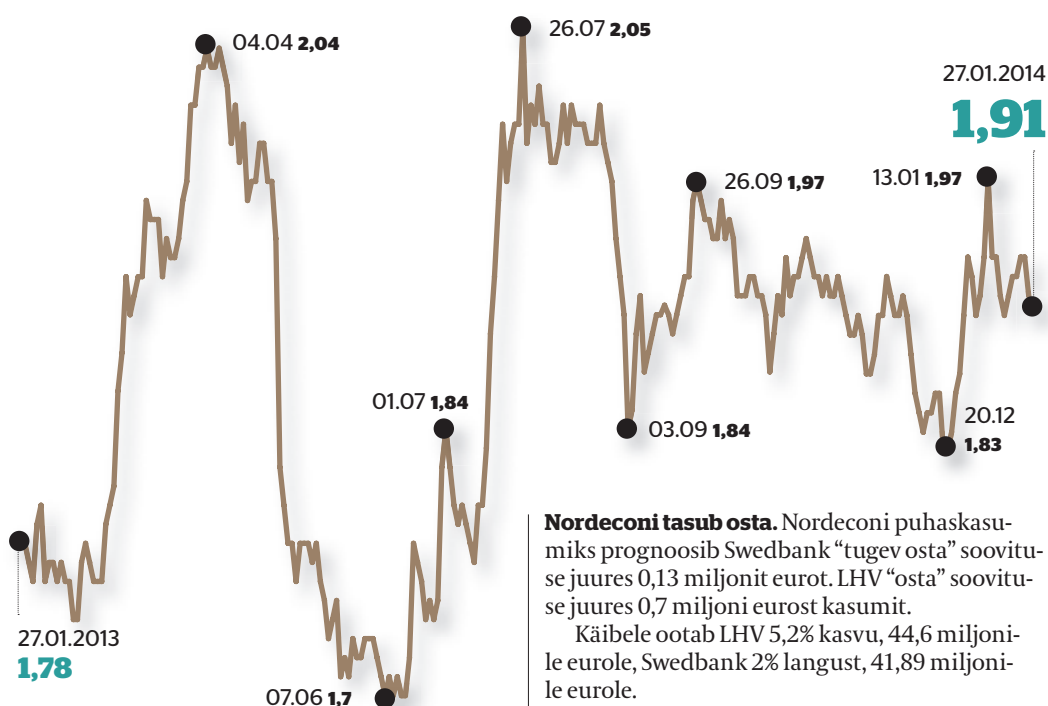
Silvano suhtes vastakad ootused. Suurimat neljanda kvartali puhaskasumi kasvu ootab Swedbank pesutootjalt Silvano Fashion Group. Swedbanki prognoositav 1,87 miljonit eurot on 50% rohkem kui 2012. aasta neljandas kvartalis. Sealjuures ootab Swedbank EBITDA-le 210 protsendilist kasvu, 3,50 miljonile eurole. “Silvano suutis kolmandas kvartalis oluliselt parandada kasumlikkust ja me ootame neljandas kvartalis sama trendi jätkumist, kuna toorainete hinnad on vähenenud ja me eeldame, et ettevõtte suudab oma tootmiskulusid kontrolli all hoida,” ütles Swedbank, kelle aktsiasoovitus Silvanole on neutraalne.

LHV aga prognoosib Silvano puhaskasumile 62,3% langust, 0,6 miljonile eurole. “Venemaa majanduslikud ja rahanduslikud raskused mõjutavad suuresti IV kvartali tulemusi,” ütles LHV oma eelvaates. Käibele ootab LHV 8,7% langust, 23,4 miljonile eurole, Swedbank 2% kasvu, 26,23 miljonile eurole.

Merkole oodatakse kasumi suurt kukkumist. Suurimat langust prognoosib Swedbank Merko Ehituse puhaskasumile ja seda 48%, 2,3 miljonile eurole. LHV prognoosib Merko puhaskasumile 61,2% langust. Käibele ootab LHV 2,7 protsendilist kasvu, 73,3 miljonile eurole, Swedbank 7 protsendilist langust, 66,12 miljonile eurole. “Me eeldame, et Merko jääb alla 2012. aasta IV kvartali kasumlikkuse tasemele, kuna kõrgete marginaalidega kinnisvaraarenduse segmendi osakaal tuludes väheneb,” ütles Swedbank.

„Järk-järgult suurenev vastutuul muudab ettevõtetel keeruliseks paremaid tulemusi näidata.“

Swedbanki hinnang neljanda kvartali tulemuste ettevaatele

A Hind LHV foorumlaste lemmikaktsia Olympic EG on aasta lõikes 7% plussis

eurodes

ALLIKAS: BLOOMBERG

Tallink: kui palju kasum kukub? Tallinna börsi suurima ettevõtte Tallinki puhaskasumile prognoosivad nii LHV kui ka Swedbank 4. kvartaliks langust – Swedbank 23%, 4,42 miljonile eurole, LHV 7,4%, 5,3 miljonile eurole. EBITDA-le prognoosib Swedbank 6 protsendilist langust, 30,3 miljonile eurole ja seda eelkõige müüdud toodangu omahinna tõusu ja personalikulude tõttu.

Arco Vara käibes suur tagasilöök. Suurimat käibelangust prognoosib LHV Arco Varale ja seda 61,5%, 1,8 miljonile eurole. Põhjus peitub peamiselt ehitusteenuse vähenemises. Puhaskasumiks ootab LHV 2,2 miljonit eurot. Swedbank Arco Vara ei kata.

Premiale saab otsustavaks kala. Premia käive üllatas LHVd. “Premia Foods üllatas meid neljanda kvartali käibe 32,5 protsendilise kasvuga, 26 miljonile eurole. Suurim küsimärk ja otsustav tegur kvartalitulemustes saab olema kalasegmendi kasumlikkus,” ütles LHV oma eelvaates. “Osta” soovituse juures prognoosib LHV Premiale 0,3 miljoni eurost kahjumit.

Harju Elektri käibe langus väiksem kui kvartal varem. 21,6% suuremat puhaskasumit ootab LHV Harju Elektrile. LHV prognoosib, et Harju Elektri puhaskasum tuleb 0,2 miljonit eurot. Käibele näeb aga 9,7 protsendilist langust, 11,3 miljonile eurole. LHV sõnul tuleb neljanda kvartali müügi langus väiksem kui kolmandas kvartalis, sest Soome turu kokkutõmbumine on prognoosi järgi möödas.

Nordeconi tasub osta. Nordeconi puhaskasumiks prognoosib Swedbank “tugev osta” soovitus juures 0,13 miljonit eurot. LHV “osta” soovitus juures 0,7 miljoni eurost kasumit.

Käibele ootab LHV 5,2% kasvu, 44,6 miljonile eurole, Swedbank 2% langust, 41,89 miljonile eurole.

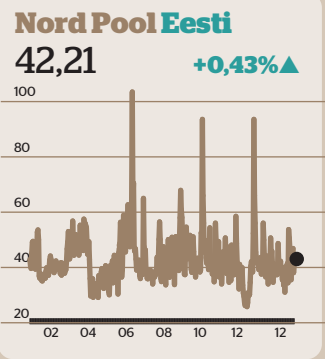
Olympicul peaks kasvama nii käive kui ka kasum. LHV foorumlaste lemmikettevõtte Olympic Entertainment Groupilt ootavad nii LHV kui ka Swedbank kasumile ja käibele kasvu.

Swedbank prognoosib “tugev osta” soovitus juures 11 protsendilist kasumi kasvu, 7,20 miljonile eurole, LHV “neutraalse” soovitus juures 6 protsendilist kasvu, 6,9 miljonile eurole. OEG hasartmängutulu kasvas neljandas kvartalis 7,1%, 37,3 miljonile eurole.

1,54

dollarit puhaskasumit aktsia kohta teenis neljandas kvartalis Caterpillar. Analüütikud ootasid 1,28 dollarit kasumit aktsia kohta 13,6miljardilise käibe juures.

Eratarbijad peaksid arvestama, et elektrienergia hinnale lisan- dub lepingus ka käibemaks.

Eurot mõjutavad poliitilised mured euroala suurimates riikides.

Euroopa Keskpanga baas- intress on rekordmadalal 0,25 protsendil.

Kaubamajal nõrgad kasuminumbrid. Tallin- na Kaubamaja puhaskasumi puhul on LHV-l ja Swedbankil sarnane nägemus, mõlemad näevad 11%-list langust, 7,3 miljonile eurole. “Me oota- me kvartaliks nõrkasid kasuminumbreid,” ütles LHV, kelle sõnul on erilise tähelepanu all super- marketite segmendi marginaalid.

Ekspress seisab paigal. Ekspress Grupi puhas- kasumile ootab LHV 6,2protsendilist langust, 1 miljonile eurole. Swedbank Ekspress Grupi pu- haskasumile muutust ei prognoosi ning näeb se- da püsimas 2012. aasta neljanda kvartali 1,11 miljonil eurol. Ka 16,45 miljoni eurosele käibele ei prognoosi Swedbank ega LHV muutust.

Baltikal väike käibe kasv, kasum kahaneb. Bal- tika puhaskasumile prognoosib LHV 18,2%- list langust 0,9 miljonile eurole. Käibeks ootab LHV 16,8 miljonit eurot, mis on 3,6% rohkem kui 2012. aasta neljandas kvartalis.

Riia ja Vilniuse suurim tegija Šiauli Bankas. Riia ja Vilniuse börsifirmadest ootab suurimat puhaskasumi kasvu LHV Šiauli Bankaselt ja se- da 180%. LHV sõnul aitab kasumi kasvule kaasa Ukio Bankase varade ülevõtmine. Läti ettevõttele LSC Group prognoosib LHV puhaskasumi 110,6% kasvu, 1,2 miljonile eurole. Swedbank prognoo- sib City Service'i puhaskasumile 135%, kasvu 9,3 miljonile eurole ja seda uutele turgudele (Poola, Hispaania) laienemise tõttu. Olainfarmile ootab Swedbank 12% nõrgemat kasumit ning käibe pü- simist 25 miljonil eurol.

KASIINO- FIRMA
Olympic on üks neist Balti börsifirma- dest, millele nii Swedbank kui ka LHV ootavad käi- be ja kasumi kasvu.

FOTO: RAUL MEE

Kommertspankade intressitooted

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %								
	keskmiselt kuu jäägil	kuu püsijäägil	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa
Danske Bank					Kontaktteeruge pangaga						
Tallinna Äripank		0,05	0,10	0,15	0,20	0,40	0,50/1,5	0,70/1,7	0,90/1,9	-	200
Tallinna Äripank (3)		0,05	0,25	0,30	0,35	0,60	0,70	1,00	1,20	-	200
Nordea Pank	0,10		0,15	0,20	0,25	0,50	0,60	0,70	-	-	320
Citadele Pank	-	-	0,10	-	0,30	0,60	0,70	1,20	1,30	1,30	150
Versobank	0,05	0,10	0,40	0,50	0,60	0,90	1,50	1,80	2,10	2,30	350
DNB	0,10 (7)	-	0,20	-	0,25	0,40	0,55	0,70	0,80	0,90	300
Krediidipank	-	0,01	0,15	0,25	0,30	0,55	0,75	1,00	1,20	1,20	100/200 (4)
BIGBANK		-	0,15	0,20	0,25	0,40	0,40	0,45	0,50	1,50	300-1500
BIGBANK	-	-	-	-	-	0,40	0,40	0,45	0,50	1,50	1500-30 000
BIGBANK	-	-	-	-	-	0,45	0,45	0,50	0,55	1,55	üle 30 000

pank	tähtajaline hoius %, USD						
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Danske Bank			Kontaktteeruge pangaga				
Tallinna Äripank	0,15	0,25	0,25	0,55	0,70	0,85	200
Citadele Pank	0,10	-	0,30	0,60	0,70	1,20	200
Versobank	0,30	0,30	0,40	0,70	1,20	1,50	500
DNB	0,10	-	0,15	0,30	0,40	0,50	300
Krediidipank	0,15	0,20	0,30	0,55	0,70	0,90	100/200 (4)

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad; (3) personaal panganduse klientidele; (4) kontoris; (7) päevalöpu kontojäägil

Värsked kaubandusuudised
Sündmused
kaubandus.ee

8,8057

Austraalia dollar	AUD	1,562
Bulgaaria leev	BGN	1,956
Hiina jüaan	CNY	8,259
Hongkongi dollar	HKD	10,605
India ruupia	INR	86,184
Jaapani jeen	JPY	140,390
Kanada dollar	CAD	1,508
Korea won	KRW	1477,220
Leedu lilt	LTL	3,453
Norra kroon	NOK	8,438
Poola zlott	PLN	4,197

47,2193

Rumeenia leu	RON	4,537
Singapuri dollar	SGD	1,744
Suurbritannia nael	GBP	0,825
Šveitsi frank	CHF	1,227
Taani kroon	DKK	7,462
Tai baat	THB	44,921
Tšehhi kroon	CZK	27,475
Türgi liir	TRY	3,165
Ungari forint	HUF	304,930
USA dollar	USD	1,366

USD	
Nafta IPE, bbl	107,39
Nafta NYMEX, bbl	96,91
Mootoribensiin, t	934,00
Diislikütus, t	934,00
Kerge kütteõli, t	928,00
Masuut (1% väävel), t	585,25
Maagaas Henry Hub, btu, USD	5,103

nael = 453,59 g	
Kohv NYBOT, USC/nael	114,40
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	405,10
Kakao NYBOT, USD/t	2846,00
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	151,95
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	359,5

Allikas: Bloomberg, kella 17 seisuga

USD/t	
Alumiinium LME	1770
Vask LME	7207,5
Plii LME	2166
Nikkel LME	14620
Tina LME	22100
Tsink LME	2028,5

USD/unts, unts = 31,105 g	
Kuld COMEX	1258,58
Plaatina NYMEX	1419,25
Pallaadium NYMEX	728,85
Höbe COMEX	19,80

aktsia	sulgemis- hind, EUR	muutus eelm, %	käive, EUR	P/E	ROE	P/B	divid. tootlus
Arco Vara	1,310	-5,76	6 958	-	-310,4%	1,26	0,0%
Baltika	0,544	1,12	3 397	74,7	2,7%	2,04	0,0%
Ekspress Grupp	1,110	0,00	4 035	9,7	8,0%	0,77	0,9%
Harju Elekter	2,800	-1,41	4 200	9,6	8,1%	0,77	3,2%
Järvevana	0,695	2,21	7 041	-	0,0%	0,83	0,0%
Merko Ehitus	7,900	-0,63	8 852	12,8	9,4%	1,20	3,8%
Nordecon	1,030	0,00	9 565	11,2	10,4%	1,17	0,0%
Olympic EG	1,920	-0,52	98 790	11,9	28,8%	3,43	5,2%
Premia Foods	0,743	-1,59	2 372	378,2	0,2%	0,81	1,3%
Pro Kapital Grupp	2,210	0,00	0	-	-1,4%	1,77	0,0%
Silvano FG	2,530	1,61	30 713	8,2	21,1%	1,74	9,9%
Tallink Grupp	0,905	0,00	39 366	15,3	5,4%	0,82	5,5%
Tln Kaubamaja	5,450	0,00	1 036	13,3	11,9%	1,58	6,4%
Tallinna Vesi	12,500	0,00	32 819	11,2	27,7%	3,09	6,7%
Trigon PD	0,486	2,32	1 434	-	0,0%	1,00	0,0%
Skano Group	1,200	2,56	1 314	-	-7,4%	0,77	0,0%

P/E arvutatud viimase nelja kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamistandardi (IAS) kohase) konsolideeritud puhaskasumi põhjal

aktsia	sulgemis- hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Grindex	9,93	-2,65	6,75	0,84	-
Latvijas Gaze	9,79	3,05	11,42	0,63	-
Olainfarm	8,07	-1,59	8,38	1,96	-

aktsia	sulgemis- hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Apranga	2,78	-1,77	-	3,9	5,7
City Service	1,820	-1,62	9,5	1,0	-
Invalda	3,450	0,00	-	1,3	-
Linas Agro	0,665	-2,21	4,7	0,8	-
Panevezio Statybos	1,150	-1,71	-	0,6	-
Siauli Bankas	0,284	-1,05	16,6	0,8	-
Snaige	0,460	-2,34	-	1,6	-
TEO LT (Telekomas)	0,795	0,38	13,9	2,1	7,3

aktsia	hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Alma Media	3,08	1,65	12,2	2,6	3,2
Citycon	2,59	-1,52	12,1	0,9	5,8
Elisa Comm.	19,08	0,69	15,2	3,8	6,8
Finnair	2,75	-0,72	-	0,5	-
Fortum	16,40	-0,12	10,8	1,5	-
HKScan	3,69	-0,27	11,7	0,5	2,7
Kesko	27,43	-0,36	19,7	1,2	4,4
Neste Oil	13,34	-1,04	-	1,2	2,8
Nokia	5,12	1,09	-	2,9	-
Olvi	28,70	-0,80	18,3	3,6	1,7
PKC Group	24,68	-0,12	41,4	3,0	2,8
Stockmann	11,50	-0,86	13,9	1,0	5,2
Stora Enso	7,14	0,07	16,3	1,0	-
UPM Kymmene	12,26	-3,39	-	0,9	4,9
YIT	9,90	0,10	12,0	1,8	7,6

Sensa teeb Sinu hingele pai!

Telli nüüd ja saad kingituseks eksklusiivse silmakreemi
Harmonie Calm väärtusega 30 €!

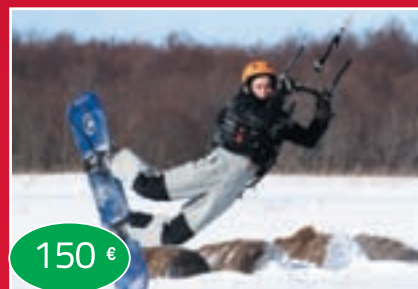
www.sensa.ee

PRIVILEG
AINULT ÄRIPÄEVA LUGEJALE

PRIVILEEG ON EKSKLUSIIVNE OSTUKESKKOND JUST SINULE,
ÄRIPÄEVA LUGEJALE. VAATA PAKKUMISI WWW.PRIVILEEG.EE

Aasta algus – soodsaim aeg eksklusiivseteks ostudeks.

Kui valik Privileegi pakkumiste seast on väljapaistva ostu garantii, siis aasta algus on lisaks ka uskumatute hindade aeg.

150 €

**Rutiinist vabaks -
lohesurfi talvekoolitusel!**
Õpite selgeks uue põneva ala põhitõed
tuulest, sõitmise reeglitest, l
ohedest, ohutusest jpm.
Teile lisaks suvine Restart-koolitus!

Alates
16.90

**LÕPEB
31.01**

**Maailma uus tippbränd
muusikaarmastajale – Motörheadphones.**
Kui Te armastate muusikat niivõrd,
et soovite seda vaid endale hoida,
siis on see uudis just Teie jaoks.
Teile 15% soodsam!

Alates
39 €

Maailmaklass Teie köögis – MAC
Maailmaklassi teravus Teie köögis –
MACi nugade komplekt.
Hea hind. Eestis eksklusiivselt Privileegis.

Vaid
260 €

Bluetoothiga muusikakeskus MCR-B142
Stiilne, tänapäevane ja
multifunktsionaalne muusikakeskus,
mis sobib kaunistama nii
Teie kodu kui ka kontorit.
Teile 30% soodsam!

329 €

**LÕPEB
31.01**

Nutitelefon CAT B15 – tugev ja tark!
Nutika Androidi operatsioonisüsteemiga
CAT® B15 on sitke riistapuu. Probleemiks
pole kukkumised, kriimustused,
vesi ega tolm.
Privileegi kliendile kuni 89 eurot soodsam.

59.90 €

Õlleгурмаани komplekt Moor Beer Company!
Inglismaa üks hinnatumaid
väikepruulikodasid Moor Beer Company
on tõsiselt pingutanud,
et tõsta õllesõbra tuju taevasse!
Tähelepanu! Tegemist on alkoholiga.
Alkohol võib kahjustada Teie tervist.

1190 €

**Unustamatu matk
Mount Everesti panoraamil**
Vapustavad vaated ja seiklusmuljed
kogu eluks!
**Ainult Privileegi kliendile on kogu reisi
võitel tasuta pakikandmise teenus +
lisaekskursioon.**

Alates
14.95 €

Lisa- ja kaitsevarustus Teie iPadile
Tahvelarvuti aitab Teil saavutada edu,
hoiab isiklikke mälestusi ja töösaladusi.
Miski pole loomulikum,
kui hoida ka teda ennast!
Võit kuni 50%!

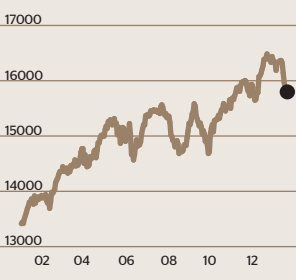
Vaadake kõiki pakkumisi: www.privileeg.ee

investeeringimisfondid

INVESTOR 23

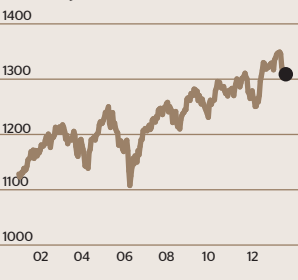
Dow Jones USA

15 935,49 +0,36%▲

OMX Stockholm

1315,45 -0,23%▼

OMX Helsinki

2778,76 -0,66%▼

EPI II samba indeks

156,70 -0,26%▼

ÄRIPÄEV 28. jaanuar 2014
toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post turud@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

FONDID

reklaam

Avaron Asset Management

24.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond A, EUR	11,37	11,60	11,37	8,36	-1,07	8,52	2,05	-	28 191 796
Avaroni Priivaatportfell B, EUR	14,15	14,15	14,15	2,89	0,43	6,01	5,23	-	7 014 230
Avaron Ida-Euroopa Völakirjafond A, EUR	11,03	11,03	11,03	3,46	0,48	4,66	-	-	6 293 440

Compensa Life

24.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,43	-	1,50	5,90	2,70	20,00	5 869 189
Völakirjaportfell, EUR	-	-	11,89	-	0,10	0,40	2,90	-	643 724

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 31.10.2013. Völakirjaportfelli mahu info on antud seisuga 31.10.2013.

Danske Capital AS

24.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Danske Pension 25, EUR	0,98	0,99	0,99	2,82	0,22	3,05	2,49	4,54	11 349 208
Danske Pension 50, EUR	1,15	1,16	1,16	3,77	-0,02	4,11	2,12	5,71	161 732 658
Danske Pension Intruss, EUR	0,88	0,89	0,89	2,09	0,32	1,66	2,78	3,53	3 735 620
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension 100 Pluss, EUR	1,49	1,52	1,50	5,59	-0,64	7,22	3,38	9,36	3 458 824
Vabatahtlik Pensionifond									
Danske Pension Intruss Pluss, EUR	0,76	0,78	0,77	2,61	0,36	1,18	2,57	-	242 950

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

ERGO Funds

24.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EUR	0,92	0,93	0,93	1,66	0,40	0,93	2,81	4,11	8 636 367,57
ERGO Pensionifond 2P2, EUR	1,15	1,16	1,16	4,21	0,38	4,77	1,58	8,61	47 275 080,53
ERGO Pensionifond 2P3, EUR	0,66	0,67	0,67	5,61	0,14	6,47	0,16	-	1 742 220,55
ERGO Pensionifond 3P1, EUR	0,89	0,91	0,90	4,88	0,43	5,91	2,34	-	445 321,37
ERGO Pensionifond 3P2, EUR	0,93	0,95	0,94	6,30	-0,70	5,56	1,48	-	350 085,66
ERGO Pensionifond 3P3, EUR	0,90	0,92	0,91	8,23	-0,18	8,00	-1,35	-	333 941,81

LHV Varahaldus

24.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,42	1,43	1,43	4,26	0,91	3,55	2,75	10,21	223 904 731
Pensionifond M, EUR	1,12	1,14	1,14	2,92	0,60	2,54	3,51	9,17	33 280 169
Pensionifond S, EUR	1,18	1,19	1,19	2,00	0,28	0,71	3,56	7,59	42 513 954
Pensionifond XL, EUR	1,23	1,25	1,25	4,90	1,27	5,83	3,25	11,00	52 789 657
Pensionifond XS, EUR	1,09	1,10	1,10	1,82	0,27	0,74	3,81	7,57	9 216 686
Täiendav Pensionifond, EUR	1,38	1,40	1,40	4,75	1,76	7,27	3,55	12,24	5 833 433
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	12,68	12,80	12,80	12,97	4,40	46,18	19,10	23,07	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	8,10	8,18	8,18	13,03	4,40	46,18	19,09	23,06	28 233 768
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	8,64	8,73	8,73	13,60	0,18	4,40	-1,53	8,39	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	5,52	5,58	5,58	13,59	0,18	4,40	-1,53	8,38	1 636 818

Mandatum Life

24.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Investeeringute haldusteenus:									
Turvaline, EUR	117,57	116,99	116,99	-	0,62	3,04	3,61	-	-
Konservatiivne, EUR	116,00	114,85	114,85	-	0,63	4,01	1,30	-	-
Tasakaalustatud, EUR	116,03	114,32	114,32	-	0,67	4,81	0,01	-	-
Progressiivne, EUR	110,95	108,78	108,78	-	0,64	5,60	-1,97	-	-
Agressiivne, EUR	116,25	113,97	113,97	-	0,66	6,37	-1,93	-	-
Investeeringusportfellid:									
Mandatum Life Fixed Income Abs, EUR	143,35	142,64	142,64	-	0,61	2,62	3,80	6,79	-
Mandatum Life Global Food Abs, EUR	117,11	114,82	114,82	-	0,01	-4,05	-4,87	2,80	-
Mandatum Life Emerging Opportunities Abs, EUR	105,28	103,22	103,22	-	-0,50	-1,10	-6,58	-	-
Mandatum Life Nordic Equity Abs, EUR	148,08	145,18	145,18	-	1,40	1,54	-6,80	7,71	-
Mandatum Life Europe Equity Abs, EUR	160,62	157,47	157,47	-	0,37	5,83	-0,22	9,51	-

Nordea Pensions Estonia

24.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	0,97	0,98	0,98	6,12	-0,07	5,13	3,85	8,52	64 904 981,69
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,79	0,80	0,80	7,39	-0,62	6,26	3,76	-	7 525 218,35
Nordea Pensionifond B, EUR	0,90	0,91	0,91	4,54	0,28	1,82	3,46	6,95	13 236 007,84
Nordea Pensionifond C, EUR	0,82	0,82	0,82	2,73	1,02	0,62	2,79	4,85	2 350 726,07
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,20	1,22	1,21	9,32	-1,17	9,17	4,35	12,94	4 446 837,46
Nordea Pensionifond Intruss Pluss, EUR	0,71	0,72	0,72	4,08	0,42	0,87	-	-	642 958,30

Trigon Funds

24.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Arenevat Turgude Agrisektori Fond, EUR	83,46	86,01	85,16	18,22	2,61	18,22	-8,93	-23,34	1 352 151
Arenevat Turgude Finantssektori Fond, EUR	168,84	174,01	172,28	15,64	-0,63	-3,03	-3,97	-	4 345 744
Balti Fond, EUR	14,27	14,78	14,49	15,11	3,83	8,56	-4,16	9,40	1 727 183
Uus Euroopa Fond, EUR	25,12	26,01	25,50	11,16	1,48	22,39	10,85	20,84	54 081 544
Venemaa Top Picks Fond, EUR	17,51	18,13	17,78	18,67	-6,11	-15,95	-11,34	17,39	7 327 457

AS SEB Varahaldus

24.01

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Energiline Pf, EUR	0,738	0,745	0,745	6,90	0,32	1,66	-0,15	-	12 438 705,18
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,885	0,894	0,894	2,91	0,47	-1,71	1,71	3,88	55 227 349,97
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,830	0,839	0,839	3,54	0,58	1,09	1,73	5,98	15 117 408,46
SEB Progressiivne Pf, EUR	0,970	0,980	0,980	4,52	0,71	2,38	1,40	6,36	298 633 165,50
SEB Aktiivne Pf, EUR	0,929	0,948	0,938	8,24	0,02	3,27	0,11	12,08	14 461 291,05
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,145	1,169	1,157	3,20	0,44	1,77	1,72	5,27	11 513 987,40
Vahendatavad Fondid *									
SEB Corporate Bond Fund, EUR	1,521	1,521	1,521	2,29	1,060	1,470	5,050	6,960	386 560 000,00
SEB Strategy Balanced Fund	106,131	107,192	106,131	-	2,780	2,590	-	-	331 550 000,00
SEB Strategy Defensive Fund	105,699	105,699	105,699	-	1,750	1,590	-	-	329 420 000,00
SEB Strategy Growth Fund	108,738	109,825	108,738	-	5,900	5,510	-	-	224 240 000,00
SEB Strategy Opportunity Fund	106,702	107,769	106,702	-	4,490	4,330	-	-	335 280 000,00

* Vahendatavate fondide tagasivõtmis- ja väljalaskehindu saab vaadata www.seb.ee/fondidkursid. Fondide mahud on seisuga 30.09.2013.

Fondivalitsejad

AVARON ASSET MANAGEMENT Narva mnt 5-58, Tallinn 10117, tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
AS GA FUND MANAGEMENT Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2680, faks 680 2681, info@gafm.ee, www.gafm.ee
ERGO FUNDS AS A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, tel 610 6500, faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee

LHV VARAHALDUS AS Tartu mnt 2, Tallinn 10145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee
NORDEA PENSIONS ESTONIA AS Liivalaia 45/47, Tallinn 10145, tel 710 1250, faks 710 1251, eesti@nordea.com, www.nordea.ee
AS SEB VARAHALDUS Tornimäe 2, Tallinn 15010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee

AS GILD PROPERTY ASSET MANAGEMENT Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealestate.com
www.gildrealestate.com
DANSKE CAPITAL AS Narva mnt 11, Tallinn 15015, tel 675 2295, faks 675 2895, funds@danskebank.ee, www.danskecapital.ee, www.danskebank.ee

Maaklerifirmad

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE Roosikrantsi 11, Tallinn, tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensalife.ee, www.compensalife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

VERSOBANK AS Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
DANSKE BANK Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEBENSKILDA EQUITIES Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802

MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee

raamatupidaja.ee

21. märts

Original Sokos Hotel Viru

Äriühendused ja konsolideeritud aruanded

SVEN SILING,
BDO Eesti AS partner

Mis on äriühendus?

Millised on äriühenduse kajastamise erinevad meetodid?

Tütar- ja sidusettevõtete kajastamise meetodid

Milleks koostada konsolideeritud aruandeid?

Millised ettevõtted peavad konsolideeritud aruandeid koostama?

Konsolideeritud aruande eelised ja puudused

Rida-realt konsolideerimise meetod

Välismaiste äriüksuste konsolideerimise iseärasused

Konsolideeritud rahavoogude aruanded

Kasumi jagamine kontsernis

Tetsuo Seshimo: Üleilmsete aktsia-investorite optimism on löönud kõikuma. Turud kaotavad tõusuhoogu.

Saisoni varahalduse Tokyos töötav portfellihaldur selgitas Bloombergile eilset Aasia aktsiaturu langust.

TÕUSJAD

Caterpillar

91,61 USD

+6,31%

Latvijas Gaze

9,79 EUR

+3,05%

Ericsson B

76,90 SEK

+2,47%

Carnival

40,01 USD

+2,20%

Merck

53,06 USD

+2,08%

Alma Media

3,08 EUR

+1,65%

Hiina varipanganduse esindaja China Credit Trusti investeerimistoode "krediit on sama hea kui kuld" ei pruugigi jätta investeerinuid võimaliku maksejõuetuse tõttu tühjade kätega, sest seda levitanud pangaga olevat jõutud mingisugusele kokkuleppele.

Suurim mure Davosis: keegi ei karda midagi

Davosi kohtumisel rääkis Carlyle Groupi kaasasutaja David Rubenstein investoritele ja pankuritele esinedes oma suurimast murest - mitte keegi ei paista enam muretsevat mitte millegi pärast.

See kõne tuli vähem kui 24 tundi pärast seda, kui Argentina peeso devalveerimine tõi 24. jaanuaril kaasa arenevate turgude viie aasta suurima müügilaine, mis aga ei pannud Šveitsis maailma majandusfoorumil osalejaid muretsema. Toimused kohtumised ja einestamised, kuigi iga minut kuhjusid arenevate turgude maade aktsiates kahjumid.

"Ma ei taha seda vaadata," ütles Third Pointi miljardärist riskifondi asutaja Daniel Loeb, minnes ühelt kohtumiselt teisele. Davosi lõunasöögil olid osalejate seas Blackrocki juhataste esimees Larry Fink, Steve Schwarzman Blackstone Groupist ja UBSi juht Alex Weber. Nendega vestlesid USA rahandusminister Jacob J. Lew ja Jaapani keskpanga juht Haruhiko Kuroda.

"Viimastel aastatel on inimesed harjunud vähem muretsema, kuid alati on olemas sellised asjad nagu mustad luiged, mis ujuvad välja," ütles Rubenstein. "Ma soovin, et see oleks kõigil meeles."

Musta luige juhtumitest kirjutas New Yorgi ülikooli riskijuhtimise professor Nassim Nicholas Taleb oma 2001. aastal kirjutatud raamatus "Juhuslikkusest ära petetud". Finantsturgudel nimetatakse musta luige juhtumiks neid, mis tulevad üllatusena, millel on suur mõju ja mis oleksid võinud paista juba esialgsetest sündmustest, kuid selguvad ikka tagantjärele tarkusena.

Riske ei tohi unustada. "Davosi meestel on tõenäoliselt õigus, kui arvavad, et 2014 on kena aasta, kus majanduskasv on mullusest suurem," ütles Euroopa Keskpanga endine juht Jean-Claude Trichet. "Muidugi on riskid alles."

Arenevate turgude aktsiatel on halvim aasta algus alates 2009. aastast.

"Investorid on arenevate turgudega ülemäära rahulolevad," ütles Algebris Investmentsi asutaja Davide Serra. "12-18 kuu jooksul, kui USAs reaaltöötused tõusevad, saame näha, kes ujuvad arenevatel turgudel alasti."

ROMET KREEK
romet.kreek@aripaev.ee

Viimastel aastatel on inimesed harjunud vähem muretsema, kuid alati on olemas sellised asjad nagu mustad luiged, mis ujuvad välja.

Carlyle Groupi kaasasutaja David Rubenstein

BUNDESBANK

Raskustes riik võtku raha eraisikuilt

Eile teatas Saksamaa keskpank Bundesbank, et enne, kui pankroti äärel riigid tulevad teistelt riikidelt abi paluma, peaksid nad ühekordse kapitalimaksuna minema oma kodanike vara kallale. Bundesbanki karm hoiak tuleb aastatepikkuse euroala kriisi järel, mil viis valitsust vajas päästmist. Samuti on Euroopa Keskpank sekkunud võlakirjaturule, kuigi näiteks Itaalia kodumajapidamiste keskmine rikkus on suurem Saksamaa omadest, vahendas Reuters.

"Kapitalimaks vastaks rahvusliku vastutustunde põhimõttele, millega maksumaksjad vastutaksid oma valitsuse kohustuste eest enne teistelt riikidelt solidaarsuse otsimist," teatas Bundesbank oma kuuraportis.

Keskpank hoiatas, et sellise maksu kehtestamisel on olulised riskid, nagu ka elluviimine ei ole lihtne. Seda peaks kasutama ainult erakordsetel juhtudel, näiteks valitsuse pankroti vältimiseks.

IMF käsitles seda valikut oktoobrikuises raportis, tuues näiteks, et võlakoorma viimiseks 2007. aasta lõpu tasemele 15 euroala riigis tuleks kohustustest suurema vara omanike puhaskväärtus maksustada umbes kümne protsendiga.

Saksamaa majandusanalüüsi instituut kalkuleeris, et 2012. aastal tooks alates 250 000 eurose varaga 10%ne maks eraisikutele riigikassasse umbes 230 miljardit eurot. Teiste riikide kohta ebaapiisavate andmete tõttu arvestusi ei tehtud.

Bundesbank teatas, et ei toeta Saksamaal riikusel põhineva maksu kehtestamist, sest see lõöks majanduskasvu.

PANGANDUS

Mis tulemust oodata Swedbankilt?

Täna avaldab neljanda kvartali tulemused Swedbank ja homme Nordea. Swedbanki puhul soovib HSBC keskenduda Rootsi hüpoteeklaenaturule, nende mahtudele, hindadele, varade kvaliteedile ja marginaalidele.

Bloombergi küsitlused analüütikud prognoosivad neljanda kvartali puhaskasumiks 4,03 miljardit Rootsi krooni.

LANGEJAD

Vestas Wind Systems

168,50 DKK

-5,60%

Comptel

0,52 EUR

-5,45%

Trigon Agri

2,47 SEK

-5,00%

Vodafone Group

223,80 GBp

-3,76%

Rokiskio Suris

1,66 EUR

-3,49%

UPM-Kymmene

12,26 EUR

-3,39%

Saksamaa keskpanga ja IMFi kummaline suhtumine raskustes sattunud valitsuse võlaga riikides eraomandisse tekitab küsitavusi, kas peaks hakama lahti mõtestama, et ka hoiused on vaid suhteliselt riskivaba rahapaigutus ajal, mil valitsused on end lõhki laenanud.

ÄRIPÄEVA AKADEEMIA

12.-13. veebruar 2014

COACHING'U KOOLITUS JUHTIDELE

Kuidas *coaching'*ut rakendades juhtida ja arendada oma inimesi?

Koolituse programm aadressil akadeemia.aripaev.ee

Äripäev

Info ja registreerimine telefonil 667 0100, elektronposti aadressil akadeemia@aripaev.ee või koduleheküljel akadeemia.aripaev.ee

Koolitaja on **IVAR LUKK**

Koolituse hind on **499 eurot** (km-ga 598,8 eurot)

KOOLITAJAGA
RAHULOLU
100%

